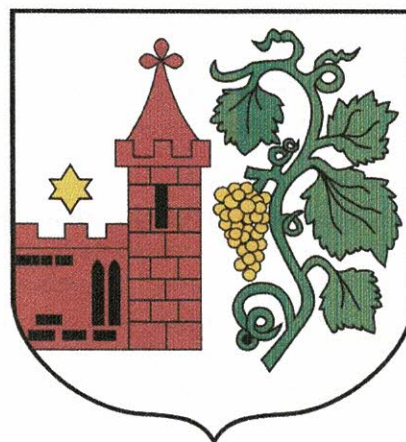

OPRACOWANIE EKOFIGIZJOGRAFICZNE

Sporządzone na potrzeby:
Zmiany studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Wińsko

wykonała:
dr inż. Anna Katarzyna Andrzejewska

Wrocław, marzec 2020 r.

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP	3
1.1 Podstawa formalno-prawna sporządzenia opracowania ekofizjograficznego	3
1.2 Cel, zakres, przedmiot i metoda opracowania ekofizjograficznego.....	3
1.3 Materiały źródłowe.....	4
I ETAP - ROZPOZNANIE	
II. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska	7
2.1 Charakterystyka poszczególnych elementów środowiskowych i przyrodniczych w gminie Wińsko	7
2.1.1 Położenie i zagospodarowanie terenu opracowania zmiany Studium.....	7
2.1.2 Rzeźba terenu.....	9
2.1.3 Budowa geologiczna i surowce naturalne	10
2.1.4 Klimat.....	11
2.1.5 Warunki hydrologiczne.....	13
2.1.6 Gleby.....	17
2.1.7 Świat roślin.....	19
2.1.8 Świat zwierząt.....	20
2.2 Charakterystyka dotychczasowych zmian w środowisku.....	21
2.3 Charakterystyka struktury przyrodniczej i różnorodności biologicznej.....	23
2.4 Charakterystyka powiązań obszaru z otoczeniem.....	23
2.5 Charakterystyka zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych i ich ochrony prawnej.....	24
II ETAP - DIAGNOZA	
III. Diagnoza stanu i funkcjonowanie środowiska	31
3.1 Ocena odporności na degradacje oraz zdolność do regeneracji.....	31
3.2 Ocena stanu obiektów i obszarów chronionych i użytkowanie zasobów przyrodniczych.....	31
3.3 Ocena stanu walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania.....	31
3.4 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	32
3.5 Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku.....	32
3.6 Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia.....	33
III ETAP - OCENA	
IV. Ocena przydatności środowiska	34
IV ETAP - PROGNOZA	
V. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku	35
V ETAP – WSKAZANIA	
VI. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej	36
VII. Określenie uwarunkowań ekofizjograficznych	36
7.1 Określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych.....	36
7.2 Wskazanie terenów.....	36
7.3 Określenie ograniczeń.....	36
VIII. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY - opis	39
Rysunek załącznika graficznego.....	40

I. WSTĘP

1.1 Podstawy prawne i cele opracowania

- 1) Uchwała NR VII/72/2019 Rady Gminy Wińsko z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie spawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko;
- 2) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, t. j.);
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298).

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne¹ sporządzone zostało wg wymogu prawnego wynikającego z art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska². Przez to opracowanie rozumie się wykonaną dokumentację sporządzaną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania (na podst. art. 72 ust. 5 w/w ustawy).

Z kolei zakres tematyczny opracowania ekofizjograficznego został określony na podstawie Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań fizjograficznych³.

1.2 Cel, zakres, przedmiot i metoda opracowania ekofizjograficznego

Przez opracowanie ekofizjograficzne (w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, Dz.U. 2002 nr 155 poz. 1298) „rozumie się dokumentację sporządzoną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania” - Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁴, art. 72, ust. 5.

Celem niniejszego opracowania ekofizjograficznego jest rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu opracowania dokumentu i ich wzajemne powiązania w kontekście potrzeb planowania przestrzennego.

Opracowanie ekofizjograficzne zostało opracowane na zlecenie Rady Gminy Wińsko.

Przedmiotem opracowania ekofizjograficznego jest sporządzenie niniejszego opracowania dla obszaru w granicach administracyjnych gminy Wińsko, określone granicą opracowania w uchwale Nr VII/72/2019 Rady Gminy Wińsko z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie spawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko.

Opracowanie ekofizjograficzne zostało wykonane w oparciu o dostępne materiały tekstowe i kartograficzne, a także na podstawie wizji terenowej. Składa się z części opisowej i części graficznej w skali 1:35000.

Celem opracowania planistycznego, dla którego sporządzono niniejsze opracowanie ekofizjograficzne jest:

- 1) Określenie polityki przestrzennej Gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego;
- 2) Realizacja potrzeb przestrzennych gminy i jej mieszkańców;

¹ Zwanego dalej: opracowaniem.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, t. j.

³ Dz. U. z 2002 r. nr 155, poz. 1298

⁴ Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2018 r. poz. 799, t. j. z późn. zm.

- 3) Aktualizacja studium w zakresie m. in. uwzględnienia bieżących potrzeb i możliwości rozwoju gminy oraz opracowania bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Do zasadniczych celi opracowań ekofizjograficznych, wynikających z ustawy należą⁵:

- 1) dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych;
- 2) zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych na obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego;
- 3) zapewnienie warunków odnawialności zasobów środowiska;
- 4) eliminowanie lub ograniczenie zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 5) ustalenie kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych.

Zakres ekofizjografii obejmuje zagadnienia, wynikające z rozporządzenia⁶:

- 1) rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska, udokumentowane i zinterpretowane przestrzennie;
- 2) diagnoza stanu funkcjonowania środowiska;
- 3) wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegającą na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie;
- 4) określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze;
- 5) ocena przydatności środowiska, polegająca na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru;
- 6) określenie uwarunkowań ekofizjograficznych, formułowanych w postaci wniosków z analiz, prognoz i ocen, stosownie do przedmiotu i skali sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego.

Schemat podziału tematycznego niniejszego opracowania ekofizjograficznego oparto na schemacie koncepcyjnym Kistowskiego (2003) i wydzielono 4 zasadnicze etapy poruszanych zagadnień: etap diagnozy, etap oceny, etap prognozy i etap wskazań. Poprzedzono je etapem wstępu – etap rozpoznania.

Zakres ekofizjografii został ustalony na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych⁷.

1.3 Materiały źródłowe

Przy opracowaniu wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- 1) Dane Głównego Urzędu statystycznego;
- 2) Gminny program gospodarki ściekowej na lata 2015-2020, październik 2015;
- 3) Klasyfikacja zanieczyszczenia gleb Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Kabata-Pendias A. i in., 1995;
- 4) Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2019 r.;
- 5) Krajowy raport mozaikowy – Stan środowiska w województwach w latach 2004–2012, Warszawa 2012 r.;
- 6) Lokalny program rewitalizacji gminy Wińsko na lata 2015-2024, Wińsko 2016;
- 7) Mapa glebowo - rolnicza terenu w skali 1:25 000;

⁵ Na podst. ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, t. j.

⁶ Na podst. §6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298.

⁷ Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298

- 8) Mapa hydrograficzna terenu w skali 1: 50 000;
- 9) Mapa sozologiczna terenu w skali 1: 50 000;
- 10) Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 roku, Wrocław maj 2019 r.;
- 11) Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa Dolnośląskiego, listopad 2005;
- 12) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wińsko – aktualizacja, luty 2019;
- 13) Plan zarządzania kryzysowego urzędu gminy w Wińsku, Wińsko 2012;
- 14) Podział fizjograficzny wg J. Kondrackiego i W. Walczaka;
- 15) Podziału rolniczo - klimatyczny Polski, R. Gumiński, 1948;
- 16) Polityka ekologiczna Polski do 2025 r., Rada Ministrów 2016 r.;
- 17) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, IRT, Wrocław 2018 r.;
- 18) Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu strategii rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, Wrocław-Opole 2013 r.;
- 19) Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Wrocław 2013 r.;
- 20) Program Ograniczania Niskiej Emisji w Gminie Wińsko;
- 21) Program ochrony środowiska gminy Wińsko, 2001;
- 22) Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wińsko na lata 2012 – 2032, sierpień 2012;
- 23) Raport o stanie gminy Wińsko za 2018 rok, Wińsko 2019;
- 24) Regionalizacja klimatyczna, W. Sokołowicz, 1968;
- 25) Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim - raport wojewódzki za rok 2018, Wrocław kwiecień 2019 r.;
- 26) Siódmy Program Działań na Rzecz Środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”, Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r., (wyznacza zadania polityki ekologicznej UE), 2013 r.;
- 27) Stan środowiska w Polsce – raport 2018, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa 2018 r.;
- 28) Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Wińsko na lata 2016-2026, Wińsko 2015;
- 29) Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wińsko na lata 2010 – 2015, Wińsko 2010;
- 30) Strategia rozwoju lokalnego gminy Wińsko na lata 2016-2026, Wińsko 2015;
- 31) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, Państwowy Instytut Geologiczny;
- 32) Zagadnienia przyrodnicze w ocenach oddziaływania na środowisko, GDOŚ, Warszawa 2014 r.;
- 33) Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko (Uchwała nr LXI/388/2014 Rady Gminy Wińsko z dnia 26 maja 2014 r.);
- 34) http://geoportal.pgi.gov.pl/uslugi_gis
- 35) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- 36) <http://www.powiatwolowski.pl/Geoportal.html>
- 37) <https://bip.winsko.pl/>
- 38) <https://geoportal360.pl/02/wolowski/winsko-022202/>
- 39) <https://winsko.e-mapa.net/>
- 40) <https://wolowski.e-mapa.net/>
- 41) <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=10>
- 42) <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=9>

Przy wykonywaniu opracowania ekofizjograficznego uwzględniono przede wszystkim zgodność zagospodarowania na terenie Gminy Wińsko z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Wśród najważniejszych aktów prawnych w tym względzie należy wymienić następujące:

- 1) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- 2) Dyrektywa 85/337 EEC z dnia 27 czerwca 1985 r., w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska;
- 3) Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992);
- 4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422);
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 lipca 2004 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348);
- 6) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109);
- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 510, t. j.);
- 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826, t. j.);
- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031);
- 10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298);
- 13) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397);
- 14) Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.);
- 15) Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1862);
- 16) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.);
- 17) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55);
- 18) Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2068);
- 19) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282);
- 20) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.);
- 21) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282.);
- 22) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.);
- 23) Ustawa z dnia 9 czerwca 2013 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.);
- 24) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 6, z późn. zm.);
- 25) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161, t. j.);
- 26) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.);
- 27) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 poz. 506 t. j. z późn. zm.).

I ETAP - ROZPOZNANIE

II. ROZPOZNANIE I ANALIZA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

2.1 Charakterystyka poszczególnych elementów środowiskowych i przyrodniczych w gminie Wińsko

2.1.1 Położenie i zagospodarowanie terenu opracowania zmiany Studium

Wińsko – gmina wiejska w województwie dolnośląskim, w powiecie wołowskim (Rys. 1). W latach 1975–1998 gmina położona była w województwie wrocławskim. Siedziba gminy to Wińsko. Według danych z 30 czerwca 2004 gminę zamieszkiwało 8700 osób.

[Rys. 1.] Położenie gminy Wińsko na tle: a) kraju, b) województwa i c) powiatu⁸

Gmina Wińsko, liczy sobie 249 km² powierzchni i położona jest dokładnie w środkowo-północnej części województwa dolnośląskiego, będąc częścią powiatu wołowskiego. Największy obszar w gminie zajmują użytki rolne (65% powierzchni gminy); lasy pokrywają 25% powierzchni, a łąki i pastwiska – 14%. Teren gminy charakteryzuje się niskim zagęszczeniem ludności, 1 km² zamieszkuje 37 osób (Tab.1). W 50 miejscowościach mieszka 8.500 osób. Gmina stanowi 36,97% powierzchni powiatu⁹.

[Tab.1] Demografia gminy Wińsko - Dane z 30 czerwca 2004¹⁰

Opis	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	osób	%	osób	%	osób	%
jednostka						
populacja	8700	100	4394	50,5	4306	49,5
gęstość zaludnienia (mieszk./km ²)	34,9		17,6		17,3	

Sołectwa w gminie Wińsko:

Aleksandrowice, Baszyn, Białawy Małe, Białawy Wielkie, Boraszyce Małe, Boraszyce Wielkie, Brzózka, Budków, Buszkowice Małe, Chwałkowice, Dąbie, Domanice, Głębowice, Gryżyce, Grzeszyn, Iwno, Jakubikowice, Kleszczowice, Konary, Kozowo, Krzelów, Łazy, Małowice, Moczydlnica Klasztorna, Morzyna, Orzeszków, Piskorzyna, Przyborów, Rajczyn, Rogów Wołowski, Rudawa, Słup, Smogorzów Wielki, Smogorzówek, Staszowice, Stryjno, Turzany, Węglewo, Węgrzce, Wińsko, Wrzeszów, Wyszęcice.

Pozostałe miejscowości:

Białków, Czaplice, Gołaszów, Młoty, Mysłoszów, Noroków, Rogówek, Trzcina Wołowska.

Gminy, które sąsiadują z gm. Wińsko:

Jemielno, Prusice, Rudna, Ścinawa, Wąsosz, Wołów, Żmigród

⁸ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wi%C5%84sko_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wi%C5%84sko_(gmina))

⁹ Wg GUS

¹⁰ <http://demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/>

Obszar opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko obejmuje obszar całej gminy, zawierając 43 obręby wsi, w granicach administracyjnych.

Zagospodarowanie terenu obszaru gminy Wińsko jest stosunkowo zróżnicowane, jednak o typowo wiejskim, w tym głównie rolniczym, charakterze (Rys. 2). Gmina leży w strefie rolno-leśnej i rekreacyjnej, w strefie działań zmierzających do objęcia ochroną i utworzenia korytarzy ekologicznych lub zalesień. W centralnej części gminy znajduje się miejscowość Wińsko z siedzibą gminy. Jest to obręb o najistotniejszych zasobach, pod względem kulturowym.

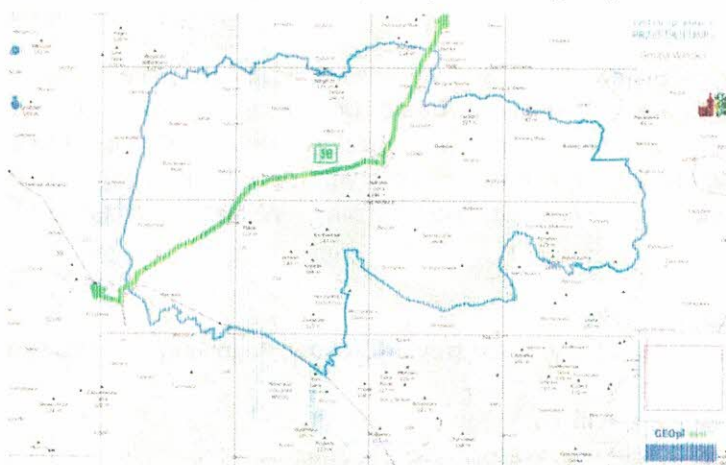
[Rys. 2.] Zagospodarowanie terenu gminy Wińsko w poszczególnych obrębach¹¹

Gmina Wińsko rozciąga się między dwiema dolinami rzek Odry i Baryczy, oddzielenymi od siebie pasmem Wzgórz Wińskich i Strupińskich. Duże zróżnicowanie terenu wynikające z położenia w trzech odmiennych regionach geograficznych powoduje, że gmina ta posiada wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze. Z usytuowanego na wzgórzach Wińska rozpościera się wspaniały widok na dolinę Odry. Zachodnia granica gminy styka się z Odrą, tworząc w tym miejscu liczne starorzecza, nadające się do wykorzystania (gospodarka rybna, rekreacja).

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 36 kierunku: Ostrów Wielkopolski-Krotoszyn-Rawicz-Wąsosz-Wińsko-Ścinawa-Lubin-Prochowice (Rys. 3).

[Rys. 3.] Przebieg drogi krajowej nr 36 przez teren gminy Wińsko¹²

Droga krajowa i pozostałe drogi wojewódzkie nr 334, 338, 340 pełnią funkcję dróg regionalnych obsługujących północno-zachodnią i północno-wschodnią część powiatu wołowskiego.

¹¹ <http://portal.gison.pl/winsko/>

¹² Oprac. własne na podstawie: <https://winsko.e-mapa.net/>

Przez teren gminy przechodzi linia kolejowa magistralna Wrocław - Szczecin stanowiąca ciąg międzynarodowy C-59 należący do układu podstawowego europejskiej sieci kolejowej. Wsie gminy Wińsko posiadają niezbędną sieć energetyczną, telefoniczną i wodociągową, a także sieci kanalizacji sanitarnej.

2.1.2 Rzeźba terenu

Obszar gminy Wińsko w zasadzie należy do trzech mezoregionów geograficznych: Obniżenie Ścinawskie, Wzgórza Trzebnickie i Kotlina Żmigrodzka¹³, a skraj południowej części gminy przynależy do Wysoczyzny Rościszewskiej (rys. 4).

- Obniżenie Ścinawskie – kraina leżąca w zachodniej części gminy wzdłuż rzeki Odry. Jest to fragment doliny Odry wraz z jej prawobrzeżnym dopływem Jezierzycą, pokryty łąkami i polami uprawnymi, poprzecinany w części zalewowej starorzeczami. Największymi miejscowościami tego obszaru są: Krzelów, Orzeszków i Małowice.
- Wzgórza Trzebnickie – kraina leżąca w środkowej i południowej części gminy. Ten mezoregion dzieli się na trzy mikroregiony: Wzgórza Wińskie, Wzgórza Strupińskie i leżące pomiędzy nimi Obniżenie Pełczyńskie (zwane Padołem Pełczyńskim).

Najwyżej położonym mikroregionem Wzgórz Trzebnickich są Wzgórza Wińskie sięgające 202 m n.p.m. w pobliżu wsi Jakubikowice. Są to morenowe pagórki pokryte głównie polami uprawnymi oraz w mniejszej części lasami. Największą miejscowością tego obszaru jest Wińsko; jednak należy wyróżnić również wieś Piskorzyna.

Wzgórza Strupińskie, leżące we wschodniej części gminy, w samej gminie Wińsko sięgają do 175 m n.p.m. pod Trzcinicą Wołowską. Są to morenowe pagórki pokryte niemal w całości lasami.

Znajdują się tu jedynie dwie niewielkie wsie: Trzcinicą Wołowską oraz Staszowice.

Obniżenie Pełczyńskie to mikroregion oddzielający Wzgórza Wińskie od Wzgórz Strupińskich. Tylko niewielka część tego obszaru, pokryty lasami rejon źródliskowy rzeki Łachy, leży na terenie gminy Wińsko.

- Kotlina Żmigrodzka – kraina leżąca w północno-wschodniej części gminy. Jest to zagłębienie końcowe lodowca warciańskiego. Jej obszar zajmują głównie użytki rolne oraz wilgotne lasy liściaste. Największą miejscowością tej krainy w gminie jest wieś Głębowice.

Omawiany obszar charakteryzuje się znacznym urozmaicheniem rzeźby terenu. Dominuje tu rzeźba falista, przechodząca w części wschodniej w pagórkowatą. Jedynie niewielkie fragmenty terenu w części zachodniej, w rejonie Wyszęcic położone są w obrębie Obniżenia Ścinawskiego (fragment doliny Odry) o rzeźbie równinnej i niewielkich deniwelacjach.

Generalne nachylenie terenu w kierunku zachodnim jest jednolite na całym praktycznie obszarze i zdeterminowane przebiegiem doliny Odry, której koryto położone jest ok. 4,5 km na zachód. Wysokości względne są dość znacznie zróżnicowane, jednak na większości obszaru nie przekraczają 10-15 metrów. Do form wklęsłych zaliczyć można doliny niewielkich cieków: Bełczy, Kijanki (w północnej części obszaru) oraz fragmentu doliny Tynicy w południowej części obszaru opracowania. Są to formy bardzo słabo wykształcone, posiadające charakter niewyraźnych, płtych podłużnych obniżen o orientacji równoleżnikowej, zgodnej z zasadniczym nachyleniem skłonu wysoczyzny.

[Rys. 4.] Gmina Wińsko w zasięgu mezoregionów wg Kondrackiego

¹³ <http://winsko.pl/polozenie-geograficzne/>

Obszar objęty niniejszym opracowaniem jest położony w obrębie makroregionu Wał Trzebnicki i mikroregionu Wzgórza Wińskie. Dominuje tu krajobraz strefy moreny czołowej spiętrzonej w formie licznych wzniesień o wysokościach względnych od 30 do 80 m. Obszar ten stanowi powierzchnie największych kulminacji w obrębie tego mikroregionu, stanowiąc niewątpliwie o atrakcyjności krajobrazowej omawianego terenu.

2.1.3 Budowa geologiczna i surowce naturalne

Obszar gminy położony jest w południowej części dużej jednostki geologicznej zwanej monokliną przedsudecką. Podłoże Wzgórz Wińskich i Równiny Prusic budują osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Obszar ten głównie budują utwory wodnolodowcowe, są to piaski, pospółki i żwiry. Grunty te są średnio zagęszczone i stanowią bardzo dobre podłoże budowlane. Na stosunkowo niewielkich powierzchniach występują gliny morenowe a niekiedy również trzeciorzędowe iły. Ich stan zależny jest od zawilgocenia, miejscami są to utwory plastyczne ale na ogół twardoplastyczne. Iły posiadają tendencję do pęcznienia. Dolinę Odry oraz doliny boczne budują utwory holoceniskie pochodzenia rzeczno-bagiennego, są to w przewadze serie piaszczysto-żwirowe, przykryte nieciągłą warstwą mady wykształconych w formie na ogół twardoplastycznych i plastycznych piasków gliniastych. Mady w formie często gruntów organicznych wypełniają również liczne starorzecza.

W budowie geologicznej warstw powierzchniowych występują się pokrywy glin zwałowych zlodowacenia Warty oraz form akumulacji wodnolodowcowej. Gliny zwałowe występują we wschodniej, najwyżej wzniesionej części terenu, lokalnie towarzyszą im także piaski żwiry akumulacji lodowcowej. Teren ten położony jest w zachodniej części Wzgórz Trzebnickich. Wzgórza Trzebnickie to spiętrzona morena końcowa zlodowacenia warciańskiego ze sfałdowanymi warstwami neogeńskimi. Południowe i zachodnie stoki pokrywają piaski sandrowe oraz less. W granicach opracowania znajduje się ich zachodni człon, stanowiący fragment tzw. Wzgórz Wińskich, wznoszących się tu do niemal 180 m n.p.m.

Miejscami na obszarze opracowania stropowa warstwa osadów obejmuje peryglacialne gliny lessopodobne o miąższości do 1 m. Kompleksy glin zwałowych zlokalizowane pod glinami lessopodobnymi lokalnie przewarstwione są piaskami i żwirami zlodowacenia warty. W części zachodniej przeważają piaszczyste i piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe. W rejonie Wyszęć i Boraszyc Wielkich wzdłuż doliny Tynicy występują także holoceniskie piaski i mułki rzeczne. W obniżeniach i niewielkich dolinach drobnych cieków (Kijanka, Bełcz, Dopływ spod Boraszyc) występują osady holoceniskie w postaci głównie namułów, rzadziej torfów i namułów torfiastych.

CHARAKTERYSTYKA KOPALIN

▪ kruszywo naturalne

Na terenie gminy przeprowadzono zwiad geologiczny za złożami kruszywa naturalnego. Większość rejonów uznano za negatywne. Jedynie rejon: Kozowo, Wińsko, Moczydelnica Klasztorna i Smogorzów Mały uznano za rejon perspektywiczny z których można będzie pozyskać znaczne ilości kruszywa na potrzeby lokalne. Za perspektywiczny uznać należy również rejon Boraszyc Wielkich gdzie obecnie wydobywa się niewielkie ilości piasku drobnoziarnistego. Istnieje tutaj możliwość rozszerzenia eksploatacji na terenie całej wydmy, której zasoby szacunkowe określono wstępnie na 400.000 m³.

▪ ity do produkcji keramzytu

Przeprowadzone prace zwiadowcze w dziewięciu rejonach uznały siedem rejonów za negatywne, natomiast rejon Gołaszów i Morzyna wytypowane jako perspektywiczne.

▪ perspektywy surowcowe

Na terenie gminy nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych ani też złóż, które posiadają karty rejestracyjne. Na podstawie aktualnie zebranych danych można stwierdzić że brak jest perspektyw na odkrycie złóż o znaczeniu przemysłowym. Na obszarze gminy w 25 miejscach w obrębie trzech miejscowości stwierdzono występowanie na powierzchni kruszywa naturalnego

(głównie jest to piasek i pospółka) (Tab. 2). Mogą to być jedynie złoża wykorzystywane na potrzeby lokalne. Z uwagi na ochronę środowiska należy dążyć do likwidacji „dzikich wyrobisk”, wyznaczając kilka miejsc najmniej konfliktowych dla środowiska, gdzie eksploatacja prowadzona byłaby w sposób planowy i zorganizowany.

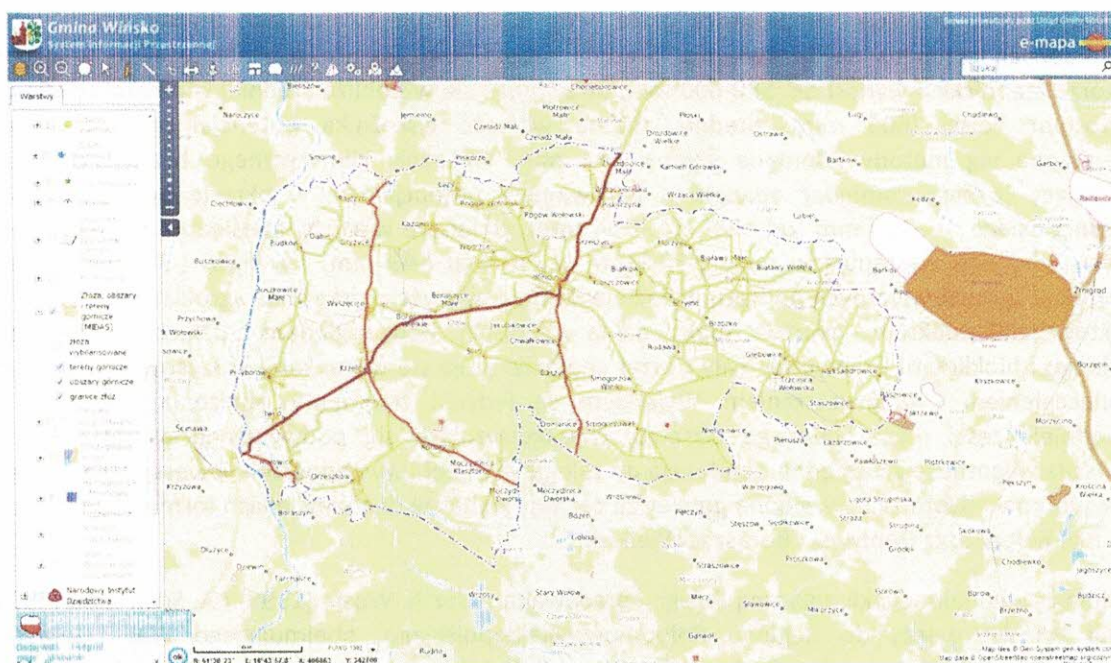
[Tab.2] Obszary o prognostycznych zasobach geologicznych w gminie Wińsko

L.p.	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby perspektywiczne
1	Konary	piaski	100,0	15,20 mln ton
2	Stup	piaski	18,0	1,44 mln ton
3	Morzyna	ity	70,0	10,50 mln m3

Wg ogólnodostępnych zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego w granicach administracyjnych gminy Wińsko znajdują się (Rys. 5):

1. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Konary A”, położone na działce nr 268/2, posiadające nr w rejestrze 10-1/2/143a, wyznaczone 14.05.2015 r., z powiązanym złożem kruszywa naturalnego „Konary” ID:10433 i „Konary-Południe ID:18419.
2. Teren górniczy (TG) i obszar górniczy (OG) „Samogorzówek A”, położone na działce nr 154/4, posiadające nr w rejestrze 10-1/5/417, wyznaczone 07.11.2016 r., z powiązanym złożem kruszywa naturalnego „Samogorzówek” ID: 10226.

[Rys. 5.] Tereny i obszary górnicze, a także granice złóż na terenie gminy Wińsko¹⁴

Na terenie opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko występują udokumentowane i eksploatowane złoża kopalin: Konary, Smogorzówek. Ponadto należy wskazać na lokalizację dwóch niewielkich terenów (TG) i obszarów górniczych (OG): Konary A i Smogorzówek A.

2.1.4 Klimat

Klimat obszaru gminy Wińsko położony jest w rejonie nadodrzańskim dolnym, najcieplejszym na Dolnym Śląsku i charakteryzuje się ciepłym latem i łagodną zimą (Rys. 6). Okres wegetacyjny, a więc okres o średniej dobowej temperaturze 5°C jest długi i trwa średnio ponad 220 dni.

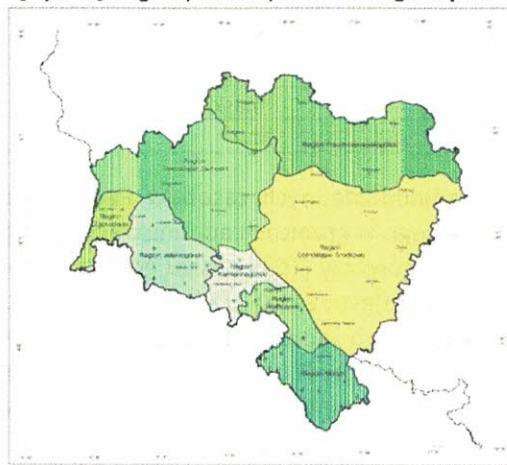
¹⁴ SIP gminy Wińsko

Okres bez przymrozków trwa około 160 dni. Średnia temperatura roczna przekracza 8°C. Suma opadów rocznych wynosi około 600 mm, a w okresie wegetacyjnym około 350 mm. Ilość ta jest na tym terenie na ogół wystarczająca dla uprawy roślin, ale zbyt mała dla roślin na glebach lekkich. Maksimum zachmurzenia występuje w okresie zimowym. Przeważającymi kierunkami wiatrów są wiatry zachodnie i południowo - zachodnie.

Klimat lokalny wskazuje zróżnicowanie wynikające z różnic wysokości i form morfologicznych.

Omawiany obszar charakteryzuje się klimatem należącym do łagodniejszych w Polsce. Jest to związane z położeniem w granicach Dolnego Śląska, którego nizinna część ma bardzo łagodne warunki dzięki silnym wpływom atlantyckim i południowym. Szczególną rolę w migracji tych mas powietrza mają płaskie tereny Równiny Wrocławskiej i położona na północ od niej dolina Odry. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,0-8,5 °C. Średnia temperatura lipca, najcieplejszego miesiąca osiąga 18,2°C, a średnia najchłodniejszego miesiąca -stycznia osiąga -1,8°C. Termiczny okres wegetacyjny ze średnią temperaturą większą od 5°C trwa średnio 224 dni (od 218 do 226 dni). Okres wegetacyjny rozpoczyna się przeważnie 30 marca a kończy 8 listopada. Data przejścia temperatury przez próg 10°C przyjmowana jako termin siewu roślin ciepłolubnych przypada na 27 kwietnia. Średnia roczna suma opadu atmosferycznego w rejonie Wzgórz Trzebnickich wynosi ok. 580-600 mm, utrzymując się w pobliżu średniej wielkości opadu dla terytorium Polski (605 mm). Średnia roczna wartość wskaźnika potencjalnego parowania, wyznaczona wg metody Penmana wynosi 644 mm. Wskaźnik klimatycznego bilansu wodnego wyrażający różnice pomiędzy opadem a parowaniem potencjalnym w okresie od kwietnia do września osiąga tu -190 mm (od -233 do -154 mm). Najniższe wartości miesięczne klimatycznego bilansu wodnego występują w maju (-39 mm), w czerwcu (-49 mm) i w lipcu (-37 mm). Ocena warunków agroklimatycznych powiatu wyrażona średnią wartością wskaźnika agroklimatu wynosi 98 punktów (100 punktów - wartość maksymalna w Polsce). Pod względem zróżnicowania klimatu lokalnego i bioklimatu praktycznie cały obszar charakteryzuje się warunkami korzystnymi, z dobrym usłonecznieniem i przewietrzaniem. Wyjątkiem są jedynie fragmenty obniżenia dolinnego w zachodniej części rozpatrywanego obszaru, charakteryzujące się podwyższoną w stosunku do otoczenia wilgotnością względną, tendencją do zalegania mgieł i występowania inwersji termicznych. Podwyższona wilgotnością względną powietrza cechują się także dna niewielkich form dolinnych rzek - Kijanki, Bełczy oraz Dopływu z Boraszyc Wielkich.

[Rys. 6.] Regiony klimatyczne Dolnego Śląska¹⁵

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski, opracowaną przez A. Wosia (1999) i A. Schmucka (1960) gmina Wińsko należy do Regionu Południowowielkopolskiego, obejmującego Wał Trzebnicki, Obniżenie Milicko-Głogowskie i skrawek Niziny Południowowielkopolskiej. Najczęściej w roku występuje tu pogoda umiarkowanie ciepła (132 dni) i pogoda bardzo ciepła (88 dni). Region wyróżnia się w stosunku do otaczających obszarów częstą pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną, bez opadów (49 dni). Znacząca jest częstość pogody przymrozkowej (78 dni) i mroźnej (30 dni).

Posterunek opadowy Chwałkowice: – suma opadu w 2003 r. (mm), miesiące I-VI – 172,0

– % opadu w 2003 r. względem opadu średniego (%) – miesiące I-VI - 66 – kategoria opadowa wg Kaczorowskiej – miesiące I-VI - bardzo suchy. Temperatura powietrza – stacja Chwałkowice: – średnia miesięczna w 2003 r. (°C), czerwiec – 19,0 – średnia z wielolecia (1971 – 2000) (°C), czerwiec – 16,4 – 2003 r. względem średniej wielolecia (°C), czerwiec – +2,6

Według danych z 2011 r. (IMiGW) temperatura średnia to około 9 – 10 °C, suma opadów to około 500 - 600 mm/rok, usłonecznienie powyżej 2050 h/rok. Według danych z kwietnia 2012 r. (IMiGW)

¹⁵ Źródło: *Opracowanie ekofizjograficzne...*, 2005 r.

temperatura średnia to około 9 – 10 C°, suma opadów to około 30 – 40 mm/m-c, usłonecznienie powyżej 200 h/m-c.

2.1.5 Warunki hydrologiczne

WODY POWIERZCHNIOWE

Zdecydowana część gminy położona jest w zlewni rzeki Odry z odwodnieniem w kierunku zachodnim. Tylko niewielki fragment położony w północno-wschodniej części Równiny Prusic leży w zlewni rzeki Baryczy i odwadniany jest w kierunku północnym. Największą rzeką i osią hydrograficzną gminy jest rzeka Odra, stanowiąca zachodnią granicę gminy. Woda w Odrze i w Jezierzycy wykazuje zanieczyszczenia przekraczające dopuszczalne normy (NON).

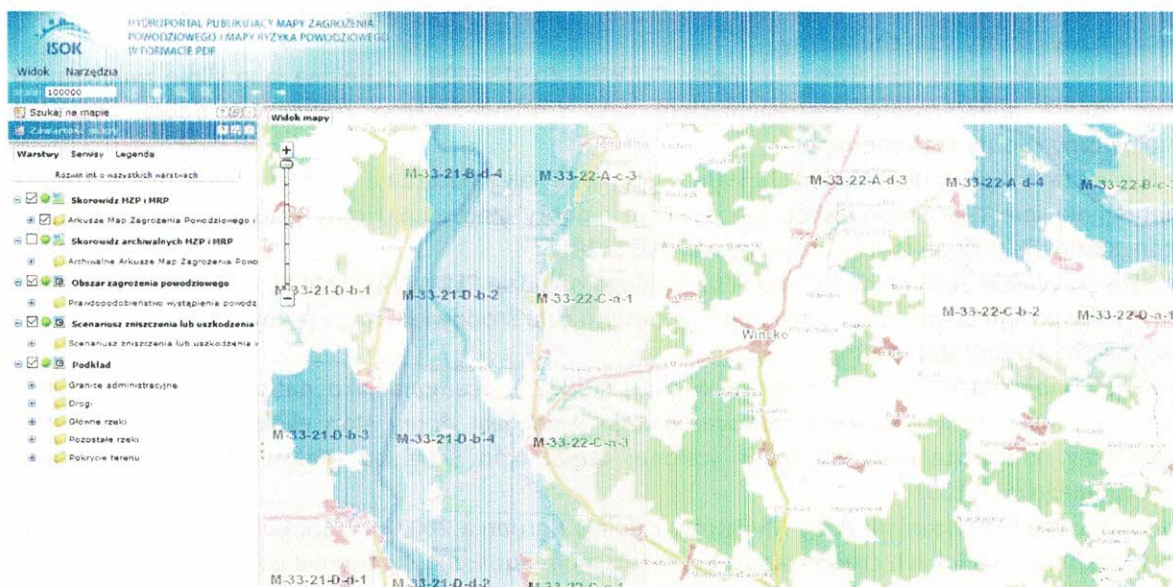
Głównym dopływem Odry w obrębie gminy jest rzeka Jezierzycza. Inne ciekі podstawowe to: Graniczna Woda, Łacha, Tynica, Niecieczna, Rów Stawowy, Nowy Rów. Na całym terenie ale zwłaszcza w dolinie Odry i Jezierzycy są liczne rowy melioracyjne, stale bądź okresowo wypełnione wodą. Na terenie gminy występują liczne naturalne zbiorniki niektórych starorzeczy. Znajdują się tu kanały: Gryżyce i Buszkowicki.

Odra na całym odcinku jest obwałowana, a jej wylewy ograniczają się do międzywału. Wielka woda podczas powodzi w 1997 r objęła tereny następujących miejscowości: Budków, Buszkowice, Rajczyn, Dąbie, Przyborów, Iwno, Małowice, Orzeszków. Reżim hydrologiczny rzeki cechuje się dużymi wahaniami stanu wód i przepływów Rzeki uregulowane w całości to: Tynica, Rów Stawowy, Odra.

Rzeki uregulowane częściowo to : Jezierzycza, Niecieczna, Juszka, Nowy Rów, Graniczna Woda.

Dla terenów gminy Wińsko zagrożenie powodziowe powodują dwie rzeki, które wylewają: Stara Odra i Barycz. Rysunek 7 z portalu ISOK przedstawia sytuację terenów, którym grozi prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi.

[Rys. 7.] Sytuacja zagrożenia powodziowego dla obszaru gminy Wińsko (od doliny rzeki Stara Odra)¹⁶

Zbiorniki wodne i stawy o łącznej "powierzchni około 270 ha, mają funkcję głównie retencyjną i przeciwpożarową. Na cele hodowli ryb wykorzystywane jest tylko około 10 ha.

Omawiany obszar zlokalizowany jest w całości dorzeczu Odry. Według podziału hydrograficznego Polski przez obszar opracowania przebiega dział wodny II rzędu oddzielający zlewnie Kanału Dąbie (13972), prawobrzeżnego dopływu Odry od zlewni Tynicy (1471), dopływu Baryczy. W zlewni Kanału Dąbie (Strużnik) położona jest jedynie niewielki fragment południowo-zachodniej części obszaru opracowania, w rejonie miejscowości Wyszęć. Pozostała powierzchnia znajduje się w zlewni Tynicy,

¹⁶ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

w skład której wchodzi tu kilka niewielkich zlewni jej dopływów: Kijanki, Bełczy oraz Dopływu z Boraszyc Wielkich. Północna część obszaru opracowania odwadniana jest powierzchniowo poprzez zlewnie cząstkowe IV rzędu rzeki Kijanki i V rzędu Bełczy. W części środkowej spływ powierzchniowy odbywa się bezpośrednio do Tynicy (zlewnia 14743). W części południowej obszar odwadniany jest przez dopływ Tynicy - Dopływ z Boraszyc Wielkich, ciek V rzędu. Stany wód w ciekach na terenie opracowania nawiązują do ich przebiegu w rzece Odrze. Maksima stanów wody na Odrze przypadają w miesiącach letnich (czerwiec -sierpień). Gęstość sieci rzecznej na terenie opracowania jest dość znaczna i rośnie w kierunku zachodnim, na niżej położonych partiach terenu. Mniejsza ilość cieków występuje na terenie Wzgórz Trzebnickich we wschodniej części opracowania. Z uwagi na znaczne zróżnicowanie hipsometryczne i jednolity kierunek spadku terenu, drenaż powierzchniowy jest dobrze rozwinięty. W konsekwencji brak tu większych zbiorników wodnych, a także większych powierzchniowo mokradeł stałych lub okresowych. Nie występują tu naturalne zagłębienia bezodpływowe.

Zgodnie z art. 118 Ustawy Prawo wodne oraz ustaleniami wynikającymi z Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 22.02.2011 r., a ogłoszonego w dniu 27.05.2011 r. (MP.P 2011, nr 40, poz. 451), gmina Wińsko należy do obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Środkowej Odry, położona jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Łacha o kodzie PLRW60001714549 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, stanowi fragment scalonej części wód Barycz od Sącicznicy do Orli (SO0206)
- Tynica o kodzie PLRW60001714749 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, stanowi fragment scalonej części wód Barycz od Orli do Odry (SO0210)
- Jezierzycza do Rowu Stawowego o kodzie PLRW600017139672 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- Jezierzycza od Rowu Stawowego o kodzie PLRW600019139699 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- Nieciecza o kodzie PLRW60001713968 - oceniona jako naturalna o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, które stanowią skalną część wód Jezierzycza (SO1111)
- Odra od Wałów Śląskich do Kanału Wschodniego o kodzie PLRW6000211511 - oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- Kanał Dąbie (Strużnik) o kodzie PLRW60001713972 - oceniona jako naturalna o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, które stanowią fragment scalonej części wód Odry od Wałów Śląskich do Kanału Wschodniego (SO1108).

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną, na terenie gminy Wińsko:

- śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej - Odra,
- śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - między innymi Jezierzycza (odbiornik Odry), Graniczna Woda (odbiornik Łacha), Łacha (odbiornik Barycz), Tynica (odbiornik Barycz), Rów Stawowy (odbiornik Jezierzycza), Nowy Rów (odbiornik Juszka), Juszka (odbiornik Jezierzycza).

Przez teren gminy przebiega 16 cieków i rowów melioracyjnych o łącznej długości 145,69 km. Podstawowym ciekiem przepływającym przez teren gminy jest rzeka Jezierzycza o łącznej długości 34,8 km. Rzeka uchodzi do Odry na 419,8 km jej biegu.

Na terenie gminy Wińsko znajduje się wiele stawów oraz innych zbiorników wodnych. W celach rekreacyjnych tworzone są liczne niewielkie powierzchniowo zbiorniki. Natomiast rzadkością są zbiorniki większe, służące do hodowli ryb. Na terenie gminy źródła występują w miejscowości Smogorzów Wielki.

Na obszarze opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko występują wody powierzchniowe w postaci zbiorników wodnych a także wód płynących – rzeka Stara Odra wraz z dopływami.

WODY PODZIEMNE

Na terenie gminy wydzielić można dwa rejony o odmiennych warunkach hydrogeologicznych:

- dolina Odry,
- Wzgórza Wińskie i Równina Prusic.

Dolina Odry - poziom wody gruntowej utrzymuje się w przepuszczalnych utworach piaszczysto - żwirowych tworząc zwierciadło swobodne na głębokości 0,5 - 1,5 m. Lokalnie trudno przepuszczalne mady powodują nieznaczne napięcie horyzontu wodonośnego. Poziom wód gruntowych jest uzależniony od poziomu wody w rzece Odrze.

Wzgórza Wińskie - pierwszy horyzont wodonośny uzależniony jest od przepuszczalności podłoża. W przepuszczalnych utworach piaszczysto - żwirowych tworzy on zwierciadło swobodne na głębokości od 1 m do kilku metrów. Ponadto wody gruntowe występują w piaskach jako wody zawieszone na stropie mało przepuszczalnych glin.

Wahania wód są uzależnione od intensywności opadów atmosferycznych. W okresach obfitujących w opady woda występuje płytko, a w okresach suszy może całkiem zanikać.

Według Atlasu Zasobów Zwykłych wód podziemnych i ich wykorzystania w Polsce, gmina Wińsko należy do regionu trzebnicko - ostrzeszowskiego. Wodonośne poziomy użytkowe gminy zajmują tylko 30 % ogólnej powierzchni regionu. Najlepsze warunki hydrogeologiczne występują w dolinie Odry.

Planowane jest objęcie wschodniej części gminy ochroną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - Pradolina Barycz -Głogów E (303). Planowany obszar najwyższej ochrony (ONO), obejmuje miejscowości: Smogorzów Mały, Smogorzów Wielki, Rudawa, Brzózka, Trzcina Wołowska, Głębowice, Staszowice, Turzany, Białawy Małe. Obszar wysokiej ochrony (OWO), obejmie miejscowości: Białawy Wielkie, Czaplice, Aleksandrowice. Ochrona zostanie wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów, gdzie będą określone granice, nakazy i zakazy.

Głębokość występowania wód gruntowych i miąższość warstwy wody na omawianym terenie jest uzależniona od rzeźby terenu i budowy geologicznej. Zwierciadło wody gruntowej ulega szybkim wahaniom związanym z warunkami atmosferycznymi. Na terenie opracowania można wydzielić trzy strefy wodne o różnej głębokości występowania pierwszego poziomu wód gruntowych. Najpłycej od 0 do 2 m wody gruntowe zaznaczają się na rozległym obniżeniu nawiązującym do doliny Odry, w południowo - zachodniej części obszaru. Tereny wysoczyzny morenowej charakteryzuje się występowaniem zwierciadła wody gruntowej na głębokości 2 –5 m. W obrębie Wzgórz Trzebnickich poziom wody gruntowej zalega najczęściej na głębokości ponad 5 m. Pod względem hydrogeologicznym obszar opracowania położony jest w regionie wrocławskim. Dwa główne piętra użytkowe to poziom trzecio- i czwartorzędowy. Wody piętra trzeciorzędowego występują w osadach piaszczysto – żwirowych, które w formie soczew lub nieregularnych poziomów występują wśród utworów ilastych. Warstwy wodonośne zalegają na większości obszaru na głębokościach 50 – 100,0 m, lokalnie 15-50 m p.p.t. Wodonośne utwory czwartorzędowe są mniej szeroko rozprzestrzenione i wykształcone na różnych głębokościach w postaci piasków i żwirów wodnolodowcowych genetycznie związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim.

Obszar gminy Wińsko w całości należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego, a w jego ramach do podregionu wielkopolsko-śląskiego. Na omawianym terenie wyróżnić można 4 rejony hydrogeologiczne: rejon Ścinawy (w części południowo-wschodniej i zachodniej), rejon Kotliny Żmigrodzkiej (od północno-zachodniej części gminy po Morzynę, Stryjno, Smogorzów Wielki i

Głębowice) oraz Obornik Śląskich i Wińska (pozostała część gminy: w części środkowej, południowej i w części południowo zachodniej).

W rejonie hydrogeologicznym Ścinawy główny poziom użytkowy wód ziemnych występuje na głębokości do 20m. Jego wodonośność wynosi 30-70m³/h w obszarze na południe od Krzelowa i na południowy zachód od Moczydlnicy Klasztornej, a w okolicach Wyszęcic i Gryżyc 10-30m³/h.

W rejonie hydrogeologicznym Kotliny Żmigrodzkiej użytkowe wody podziemne zalegają na głębokości 20-60m. Wodonośność wynosi 30-70m³/h w części północno-wschodniej, a w okolicach Morzyny, Brzózki, Rudawy i Głębowic 10-30m³/h.

W rejonie hydrogeologicznym Obornik Śląskich i Wińska poziom użytkowy występuje na większości obszaru w utworach czwartorzędowych, z reguły na głębokości 20-60m. Warunki hydrogeologiczne na tym obszarze są skomplikowane, ze względu na zaburzenia glacytektoniczne. Wydajności tychże ujęć wynosi 10-30m³/h. W tym rejonie hydrogeologicznym główny użytkowy poziom wodonośny jest izolowany od powierzchni. Jedynie w okolicach Rajczyna, na zachód od Gryżyc, Wyszęcic i Krzelowa, izolacja ta jest częściowa. W strefie od okolic Stryjna po okolice Wyszęcic w głównym użytkowym poziomie wodonośnym występują wody wymagające stosowania skomplikowanych metod uzdatniania. Na pozostałym obszarze wymagają one mniej złożonych metod uzdatniania.

Na terenie gminy Wińsko Starosta Wołowski wydał następujące decyzje:

- Nr 30/99 z dnia 9 sierpnia 1999 r. – udziela się Gminie Wińsko dla wodociągu grupowego w Małowicach obejmującego swoim zasięgiem wsie: Małowice, Orzeszków, Iwno, Buszkowice Małe, Przyborów, Śleszowice leżące w Gminie Wińsko i wsie: Boraszyn i Tarchalice leżące w Gminie Wołów, pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód, między innymi w zakresie podobu wody podziemnej z utworów trzeciorzędowych,
- Nr 31/99 z dnia 9 sierpnia 1999 r. – ustanawia się dla Urzędu Gminy w Wińsku z terminem ważności do 31.12.2015 r. strefy ochronne ujęć wodociągu grupowego w Małowicach (ujęcie Studnia nr 1 podstawowa, Studnia nr 2 awaryjna – teren objęty strefą to prostokąt o wymiarach 20 x 35 m, właściciel Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
- Nr 28/2000 z dnia 12.04.2000 r. – udziela się Gminie Wińsko dla wodociągu wiejskiego w Krzelowie, zaopatrującego w wodę wsie Krzelów i Młoty, pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów trzeciorzędowych,
- Nr 29/2000 z dnia 12.04.2000 r. – ustanawia się dla Gminy Wińsko z terminem ważności do 31.12.2015 r. strefy ochronne ujęć wodociągu w Krzelowie (ujęcie Studnia S - 1 podstawowa, studnia awaryjna – teren ogrodzony trwale siatką w kształcie czworoboku o wymiarach 50 x50 x50 x42 m, właściciel cz. dz. 2/5 gmina Wińsko, dz. 2/17 – AWRSP OT Wrocław),
- Nr 30/2001 z dnia 05.06.2001 r. – udziela się Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wińsku, ul. Piłsudskiego 33 pozwolenia wodnoprawnego na eksploatację mechaniczno-biologiczną oczyszczalni ścieków w Wińsku zlokalizowanej w zachodniej części wsi; termin ważności decyzji to 31.12.2020 r.,
- Nr 64/02 z dnia 26.08.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 35/92 z dnia 3.09.1992 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki; termin ważności decyzji to 31.12.2012 r.,
- Nr 75/02 z dnia 17.10.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 31/74 z dnia 06.02.1974 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki we Wrocławiu,
- Nr 76/02 z dnia 17.10.2002 r. – ustanawia się na rzecz Gminy Wińsko z terminem ważności do 31.12.2012 r., strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej, dla studni wierconej zlokalizowanej na terenie ujęcia wody w Białawach Wielkich, dla której zostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wody decyzją nr 75/02 Starosty Wołowskiego z dnia 17.10.2002 r.,
- Nr 89/02 z dnia 17.12.2002 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych, między innymi w zakresie poboru wód podziemnych z

utworów czwartorzędowych zatwierdzonych decyzją nr 64/75 z dnia 24.04.1975 r. wydaną przez Urząd Wojewódzki we Wrocławiu,

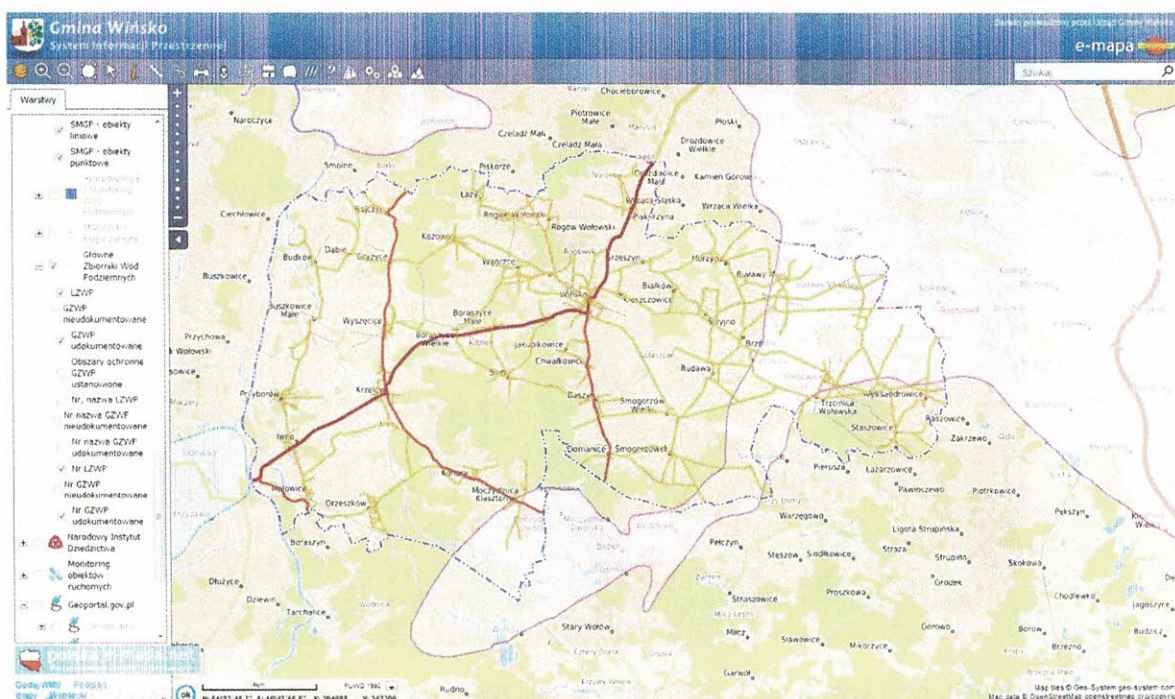
- Nr 39/03 z dnia 08.05.2003 r. – udziela się na rzecz Gminy Wińsko pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód podziemnych; termin ważności decyzji to 31.12.2013 r.

Zgodnie z przepisami Prawa wodnego strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002 r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012 r.

GZWP

Północno - wschodnia część gminy leży w granicach obszaru zasobowego wód podziemnych Pradolina Baryczy - Głogów E 303 (Rys. 8). Przewiduje się objęcie wyznaczonego terenu najwyższą ochroną - ONO, i wysoką ochroną - OWO. Ochrona zostanie wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów.

[Rys. 8.] Lokalizacja LZWP (poza granicami gminy Wińsko) i GZWP na terenie gminy Wińsko¹⁷

Teren opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko, będącego przedmiotem niniejszego opracowania ekofizjograficznego jest zlokalizowany w zasięgu udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 303 „Pradolina Barycz-Głogów”) – fragment południowej części gminy – obręb wsi Moczydlina Kłasztorna i obszar wschodni gminy – obręby wsi: Smogorzówek, Smogorzów Wielki, Brzózka, Rudawa, Głębowice, Turzany, Aleksandrowice, Białawy Małe, Białawy Wielkie, Morzyna, ale poza zasięgiem Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych (LZWP nr 316 „Subzbiornik Lubin”) – znajduje się przy zachodniej granicy.

2.1.6 Gleby

Na obszarze gminy Wińsko, na podstawie badań terenowych wykonanych w latach 1968 -1972, należy wydzielić następujące typy gleb (Rys. 9):

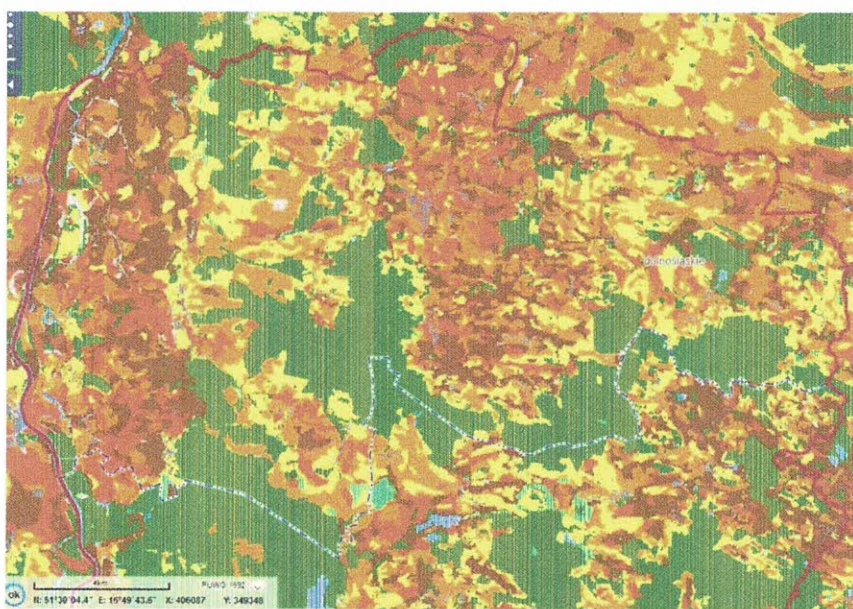
- bielcowe,
- brunatne,
- czarne ziemie,
- mady,

¹⁷ SIP gminy Wińsko

- mułowo-torfowe,
- mursze,
- torfy.

Rozmieszczenie typów gleb jest dość ściśle w warunkach gminy związane z rzeźbą terenu i stosunkami wodnymi. Największe znaczenie w kształtowaniu typów gleb miało w części zachodniej gminy położenie w dolinie Odry. Teren pocięty jest liczną siecią hydrograficzną. Małe spadki, liczne starorzecza. Większość gleb tutaj wytworzonych to mady. W głębszych obniżeniach terenowych oraz zarastających starorzeczach to gleby mułowo-torfowe i torfowe. W płytszych obniżeniach, mniej uwilgotnionych wykształciły się czarne ziemie. Z uwagi na nadmiar wody użytkowane są one najczęściej jako użytki zielone. Te typy gleb pojawiają się w dolinie Łachy. Wyższe partie terenu gminy zajmują gleby brunatne, dobrze uwilgotnione. Gleby pseudobielicowe występują na lżejszych utworach (piaskach), z reguły na lokalnych kulminacjach, wzgórkach.

[Rys. 9.] Warunki glebowe na terenie gminy Wińsko¹⁸

Ocena wartości gleb, czyli tzw. bonitacja, umożliwia zaliczenie gleb do pewnych klas użytkowych o ustalonej wartości. Podstawę zaliczenia gleby do odpowiedniej klasy stanowią przyrodnicze właściwości badanego profilu glebowego. Zwraca się uwagę na właściwości otoczenia i warunki uprawy. Bonitacja stanowi podstawę ustalania wysokości wymiaru gruntowego i innych świadczeń na rzecz państwa. Klasyfikacja uwzględnia sześć klas podstawowych, przy czym w klasach III i IV wydziela się dla gleb ornych podklasy a i b.

Grunty orne o najlepszych glebach (I i II klasy) stanowią tylko 0,2 % tej grupy użytków. Występują w nieznacznych ilościach na terenie gminy. Gleby dobre i średnio dobre to wśród gruntów ornych 26,2 %. Gleby średnie i średniogorsze stanowią w gminie 39,3%. Gleby najgorsze jakościowo tj. V, VI i VI to 34,3%.

Klasyfikację użytków zielonych determinuje sposób ich użytkowania. Ponieważ rozgraniczanie użytku łąkowego od użytku pastwiskowego jest dość trudne, szczególnie wobec praktykowanym na naszym terenie bardzo często przemienным sposobie użytkowania zasadnym będzie ukazanie ich łącznie. Szczególnie jest to uzasadnione wobec zachodzących w nich procesach glebotwórczych, gdyż zarówno w glebach łąkowych, jak i pastwiskowych zachodzi proces glebotwórczy darniowy. Użytki zielone najwyższych klas praktycznie nie występują (I i II klasa).

¹⁸ <https://wolowski.e-mapa.net/>

Użytki zielone klasy III stanowią 16,9 % areatu
Użytki zielone klasy IV zajmują 52,6 % powierzchni
Najlepsze użytki zielone klasy V, VI i VI stanowią 30,4 %.

CHARAKTERYSTYKA ROZMIESZCZENIA W GMINIE WIŃSKO KLAS BONITACYJNYCH GLEB

Gleby najlepsze - stanowią jedynie 0,1% gruntów ornych. Znaleźć je można w okolicach

Buszkowic, Rogowa Wołowskiego, Wrzeszowa, Krzelowa, Piskorzyny, Biaław Wielkich.

Gleby dobre i średniodobre (klasa IIIa i b) to 26,2 %. Występują wśród gruntów wsi: Dąbie (72,1%), Orzeszków (66,9%), Piskorzyna (58,1%), Białków (48,6%), Grzeszyn (46,0%), Budków (44,2%), Wyszęcice (41,3%), Iwno (38,5%), Przyborów (33,9%), BuszkowiceMałe (32,2%), Rogów Wołowski (29,5%), Białawy Wielkie (22,5%). Podczas gdy w: Domanicach (8,2%), Słupie (7,8%), Strynie (7,3 %), Węglewie (7,1%), Morzynie (5,1 %), Węgrzicach (4,8%), Jakubikowicach (1,0%), Aleksandrowicach (0,0 %), Staszowicach (0,0%).

Gleby średnie i średniodobre (klasa IVa i b) stanowią na terenie gminy Wińsko 39,3 % gruntów ornych. Wśród gruntów wsi: Białawy Wielkie (72,0 %), Morzyna (60,2 %), Małowice (53,2 %), Białawy Małe (52,7%), Rudawa (52,7%), Węgrzce (49,1%), Iwno (42%), Budków (40,9%), Krzelów (36,6%), Jakubikowice (30,5%), Węglewo (28,0%), Turzany (25,9%). Natomiast w obrębie gruntów wsi: Buszkowice (31,2%), Kozowo (29,3%), Staszowice (26,6%), Brzózka (25,7%), Łazy (25,1%), Aleksandrowice (24,7%), Słup (19,5%).

Obszar opracowania projektu przedmiotowej zmiany studium charakteryzuje bardzo korzystne warunki do produkcji rolnej a także leśnej – tereny te pozostają niezagospodarowane w sporej części.

2.1.7 Świat roślin

FLORA

Bogata rzeźba obszaru gminy Wińsko, zróżnicowane gleby, zachowane w wielu miejscach stosunkowo mało zmienione siedliska, a także istnienie w zachodniej części gminy ogromnego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny Odry powoduje, że flora tego obszaru jest bardzo zróżnicowana. Rośnie tu dziko około 700 gatunków roślin naczyniowych. Występują tu m.in. następujące grupy gatunków roślin:

- gatunki górskie - np. buk zwyczajny, dziewięsiś bezłodygowy, dziki bez koralowy, jarzmianka większa, jawor, olsza szara, śnieżyca wiosenna, świerk pospolity,
- gatunki o charakterze oceanicznym - np. bluszcz pospolity, goździk kartuzek, kokorycz pusta, sporek wiosenny,
- gatunki osiągające w Polsce granice swego występowania - np. goździk pyszny, kosaciec syberyjski, jałowiec pospolity.

Stwierdzono występowanie 38 gatunków roślin naczyniowych będących pod ochroną w Polsce, w tym: 28 gatunków pod ochroną całkowitą a 10 gatunków pod ochroną częściową.

LASY

Cele polityki leśnej Polski oraz zadania służące ich realizacji zostały sprecyzowane wydanym przez Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zatwierdzonym przez Radę Ministrów w 1997 roku dokumencie pt. „Polityka Leśna Państwa”. Zgodnie z treścią tego dokumentu „nadrzędnym celem polityki leśnej jest wyznaczenie kompleksu działań kształtujących stosunek człowieka do lasu, zmierzających do zachowania w zmieniającej się rzeczywistości przyrodniczej i społeczno - gospodarczej warunków do trwałej w nieograniczonej perspektywie czasowej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa.” Politykę leśną w Polsce na szczeblu lokalnym realizuje administracja lokalna i samorządy w zakresie bezpośredniej współpracy z nadleśnictwami i wzajemnej partycypacji w procesach planistycznych (plany urządzania lasów, plany przestrzennego zagospodarowania gminy, plany ochrony parków

narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych), w programach podnoszenia poziomu wiedzy i świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Lasy gminy Wińsko należą do Nadleśnictwa Wołów i Góra Śląska (pod zarządem - 143 ha). Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy tego obszaru zakwalifikowano do V Śląskiej Krainy, Dzielnicy Wrocławskiej V.2, Mezoregionów: Obniżenia Ścinawskiego i Wzgórz Trzebnicko - Ostrzeszowskich. Procentowy udział poszczególnych typów siedliskowych w lasach gminy Wińsko przedstawia się następująco:

a) siedliska borowe - bór mieszany świeży - B.M.ŚW. - 54%, bór świeży - B.Św. - 22%, bór mieszany wilgotny - B.M.W. - 1%

b) siedliska lasowe - las mieszany - L.M. - 10%, las świeży - L.Św. - 9%, las wilgotny - L. W. - 2% olsy jesionowe, olszowe o lasy łęgowe - O.L. i L.Ł. - 2%

Panującym gatunkiem w lasach jest sosna występująca w 72% i świerk w 2% a z liściastych dęb w 15%, brzoza w 4% olsza w 5%. Pozostałe gatunki zajmują łącznie tylko 2%.

Na stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Wołów w ostatnich latach znaczący wpływ miały następujące czynniki: położenie lasów Nadleśnictwa w sąsiedztwie Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego, bliskość NZPO "Rokita" Brzeg Dolny, obniżenie poziomu wód gruntowych spowodowane kilkuletnią suszą, obniżenie koryta Odry.. Drzewostany Nadleśnictwa zakwalifikowano do I i II strefy zagrożeń przemysłowych, i do I- kategorii zagrożenia pożarowego. O zaliczeniu do tej kategorii zadecydowały m.in.: udział siedlisk świeżych, udział drzewostanów I i II klasy wieku, przeciętna ilość pożarów w roku, współczynnik hydrotermiczny i emisje przemysłowe.

Lasy nadleśnictwa ze względu na wysokie walory przyrodnicze, duży stopień naturalności, bogactwo florystyczne i faunistyczne należą do najcenniejszych fragmentów śląskiej przyrody. Lasy położone na nad Odrą na południowy-zachód od Małowic, wzdłuż Jezierzycy i Lachy zakwalifikowane jako wodochłonne, a na wschód od Krzelowa jako chroniące środowisko. W lipcu 1997 roku ok. 5500 ha lasu zatopionych zostało przez wody Odry. Powódź tysiąclecia spowodowała bardzo poważne szkody w infrastrukturze leśnej. W zalanych drzewostanach wystąpiły masowo wywroty, a w 1998 roku rozpoczął się proces zamierania wielu wydzieli leśnych.

Na terenie województwa dolnośląskiego, to właśnie w gminie Wińsko (razem z gm. Bogatynia) zalesiono najwięcej gruntów, bo aż powyżej 200 ha¹⁹.

Na obszarze opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko, występuje kilka terenów o większym i mniejszym areale leśnym.

2.1.8 Świat zwierząt

FAUNA

Fauna gminy Wińsko charakteryzuje się przede wszystkim występowaniem licznych gatunków owadów (z których scharakteryzowano chrząszcze, błonkówki oraz motyle), 28 gatunków ryb, 9 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 167 gatunków ptaków (w tym 56 rzadkich gatunków lęgowych, 76 pospolitych gatunków lęgowych, oraz 35 gatunków przelotnych, zimujących i zalatujących sporadycznie), 39 gatunków ssaków.

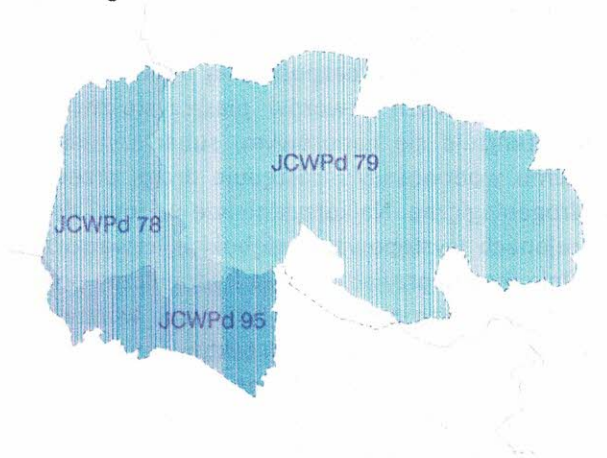
Na obszarze opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko występują chronione gatunki zwierząt i roślin, a także chronione siedliska przyrodnicze – wykazane w inwentaryzacji przyrodniczej gminy i wg wskazań dotyczących charakterystyki występujących obszarów objętych przyrodniczą ochroną prawną.

¹⁹ Dane z opracowania IRT „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego”, Wrocław 2018 r., s.31

2.2 Charakterystyka dotychczasowych zmian w środowisku

Gmina Wińsko jest niespecjalnie mocno zróżnicowana pod względem posiadanych zasobów przyrodniczych - nieco bardziej pod względem zagospodarowania powierzchni. Obszar objęty niniejszym opracowaniem, charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem pod względem form ochrony przyrody, jak zostało już wskazane powyżej. Za to pod względem różnorodności biologicznej to zróżnicowanie jest znaczne, przede wszystkim z punktu widzenia rodzajów użytków jakie na jego terenie występują. Mamy bowiem w jego obrębie użytki leśne, rolne (różnych klas bonitacyjnych - w tym także klas chronionych). Zmiany jakie zachodziły do tej pory dotyczyły głównie czerpania z zasobów środowiska w postaci zmian przeznaczenia z celów rolniczych na nierolnicze (pod zainwestowane). Jednak ze względu na uwarunkowania, przekształcenia te nie zmieniły w znacznym stopniu sposobu zagospodarowania terenu. Ponadto użytkowanie gleb w formie szeroko zakrojonego rolnictwa doprowadziło do pozyskiwania coraz większych obszarów na cele rolnicze, co spowodowało wyparcie z obszaru pól części zwierząt i większości gatunków roślin terenów otwartych. Z kolei na terenach obszarów poszczególnych wsi następuje rozwój gospodarczy i zagospodarowywanie terenów pod nową zabudowę, ale o naprawdę niewielkich arealach. Maja one charakter głównie uzupełniający i rozwojowy.

[Rys. 10.] Lokalizacja obszaru JCWPd nr 78, 79 i 95 w obszarze gm. Wińsko²⁰

Obszar gminy Wińsko leży w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych - JCWPd nr 78, 79 i 95 (na 172 wydzielone na terenie Polski) (rys. 10).

JCWPd nr 78, 79 i 95 przynależą one do Regionu wodnego RZGW: Środkowa Odra - RZGW Wrocław, główne zlewnie w obrębie owych JCWPd (rząd zlewni) to: Barycz (II) dla JCWPd nr 79, Odra (I) dla JCWPd nr 78 i 95.

Zagospodarowanie terenu JCWPd 78 (wg źródła: warstwa Corin Land Cover)²¹:

- 1) % obszarów antropogenicznych - 5,39
- 2) % obszarów rolnych - 60,19
- 3) % obszarów leśnych i zielonych - 33,56
- 4) % obszarów podmokłych - 0,00
- 5) % obszarów wodnych - 0,87

Zagospodarowanie terenu JCWPd 79 (wg źródła: warstwa Corin Land Cover) :

- 1) % obszarów antropogenicznych - 4,03
- 2) % obszarów rolnych - 69,30
- 3) % obszarów leśnych i zielonych - 25,88
- 4) % obszarów podmokłych - 0,02
- 5) % obszarów wodnych - 0,77

Zagospodarowanie terenu JCWPd 95 (wg źródła: warstwa Corin Land Cover) :

- 1) % obszarów antropogenicznych - 6,14
- 2) % obszarów rolnych - 67,55
- 3) % obszarów leśnych i zielonych - 25,62
- 4) % obszarów podmokłych - 0,02
- 5) % obszarów wodnych - 0,68

²⁰ Opracow. własne na podst. PGI

²¹ http://geoportal.pgi.gov.pl/uslugi_gis

Schemat krążenia wód na terenie JCWPd 78 odbywa się w kierunku rzeki Odry, ze względu na ukształtowanie terenu spływ wód powierzchniowych. Bazą drenażu dla poziomów przypowierzchniowych oraz użytkowych poziomów wodonośnych jest również dolina rzeki Odry ciągnąca się wzdłuż północno-wschodniej granicy JCWPd. Przepływ wód podziemnych w części centralnej odbywa się właśnie w kierunku północno-wschodnim. W północno-zachodniej części obszaru lokalną bazę drenażu stanowią dwa równoleżnikowe lewobrzeżne dopływy Odry - Ślaska Ochla i Czarna Struga. Wody spływają w ich kierunku od północy i od południa. Rzeki te uchodzą do Odry w rejonie Nowej Soli. Na południowym wschodzie przepływ w kierunku doliny Odry odbywa się w kierunku wschodnim. Dodatkowo lokalną bazą drenażu jest rzeka Rudna, do której wody spływają w kierunku północno-zachodnim bądź miejscami północnym.

W rejonie północno-zachodnim wysokość powierzchni piezometrycznej obniża się od 120 do 60 m n.p.m., a na południowym wschodzie od 140 do 70 m n.p.m. Zasilanie wód podziemnych tego piętra odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych w głąb nieizolowanych lub słabo izolowanych utworów piaszczysto-żwirowych. Paleogeńsko-neogeńskie piętro wodonośne charakteryzuje się naporowym, subartezyjskim zwierciadłem wody. Zasilanie wielowarstwowego systemu wodonośnego następuje drogą przesączania poprzez nadległe poziomy oraz przez okna hydrogeologiczne. Najkorzystniejsze warunki do wymiany wód z piętrzem czwartorzędowym istnieją w rejonach występowania głębokich, czwartorzędowych, rynnowych struktur kopalnych. Jednakże ogólnie można przyjąć, że więź hydrauliczna pomiędzy poszczególnymi poziomami jest ograniczona, ponieważ tworzą one często izolowane warstwy i soczewy. Zasilanie starszych pięter odbywa się w obrębie stref zaangażowanych tektonicznie oraz w wyniku infiltracji wód z poziomów wyżejleżących.

Schemat krążenia wód na terenie JCWPd 79 jest wielostopniowy. Głównym źródłem zasilania jest infiltracja opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne w skali lokalnej. Krążenie wód w tym piętrze jest stosunkowo szybkie ze względu na duże spadki zwierciadła wód podziemnych. Nieco inaczej przebiega proces krążenia wód podziemnych w utworach wodonośnych neogenu. Cechą tego piętra jest ograniczona więź hydrauliczna pomiędzy poszczególnymi warstwami, ponieważ nie posiadają większego rozprzestrzenienia, często tworzą izolowane warstwy i soczewy. Zasilanie następuje drogą przesączania z nadległych poziomów czwartorzędowych lub bezpośrednio przez infiltrację opadów przez nadkład gliniasto-ilasty. Odpływ wód podziemnych, zarówno piętra czwartorzędowego jak i mioceńskiego, wymuszony jest drenującym charakterem doliny Odry i Baryczy oraz jej dopływów.

Na obszarze JCWPd 95 warunki krążenia wód są zróżnicowane. Wody wydzielonych pięter wodonośnych pozostają w kontaktach hydraulicznych, w różnych układach hydrostrukturalnych, tworząc skomplikowany system przepływu wód o zasięgu regionalnym. Układ hydroizohips wydzielonych poziomów wodonośnych wskazuje na zmienne kierunki przepływu wód podziemnych, generalnie w kierunku doliny Odry. W południowej części obszaru JCWPd strefę zasilania regionalnego przepływu wód podziemnych stanowią Wzgórza Strzegomskie oraz Wysoczyzna Średzka, skąd wypływają dwa największe na tym obszarze ciekі: Średzka Woda oraz Cicha Woda. Generalnie obszar ten odwadniany jest ku północy. W północno-wschodniej części JCWPd strefa zasilania związana jest ze wzniesieniami morenowymi Wzgórz Trzebnickich. Ich południowe stoki odwadniane są w kierunku południowo-zachodnim. Wysoczyzna Lubińska stanowiąca północno-wschodni fragment JCWPd odwadniana jest w kierunku wschodnim. Bazą drenażu dla poziomu przypowierzchniowego oraz użytkowych poziomów wodonośnych jest dolina Odry. Zasilanie wód użytkowych pięter wodonośnych odbywa się na drodze bezpośredniej infiltracji wód opadowych oraz poprzez przesączanie się przez nadkład gliniasto-ilasty. Triasowy oraz paleozoiczny poziom wodonośny są zasilane przede wszystkim na drodze bezpośredniej infiltracji, przy czym strefy zasilania dla tych poziomów związane są z wychodniami tych utworów poza granicami JCWPd. Osobnym zagadnieniem jest dynamika permskiego poziomu wodonośnego związana z eksploatacją złóż miedzi w północnej części obszaru. W wyniku odwadniania cechsztyńskiego poziomu wodonośnego zaburzeniom uległy naturalne warunki hydrogeologiczne wód poziomu triasowego, podwęgłowego i częściowo międzywęgłowego.

Ocena stanu JCWPd nr 78 i 79 jest taka sama (z 2012 r.):

Stan ilościowy - dobry

Stan chemiczny - dobry

Ogólna ocena stanu JCWPd - dobry

Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych - niezagrożona

Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – brak.

Ocena stanu JCWPd nr 95 (z 2012 r.):

Stan ilościowy - dobry

Stan chemiczny - słaby

Ogólna ocena stanu JCWPd - słaby

Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych - zagrożona

Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych - Przyczyny antropogeniczne: Oddziaływanie zakładów przemysłowych (KGHM, zakłady przerobcze wzbogacania rud, hutnictwo, galwanizernie), infrastruktura techniczna przemysłu wydobywczego, obszary intensywnie użytkowane rolniczo, oddziaływanie aglomeracji wrocławskiej. Wysokie stężenia niklu w punkcie ujmującym wody do spożycia.

2.3 Charakterystyka struktury przyrodniczej i różnorodności biologicznej

Struktura przyrodnicza gminy Wińsko wyznaczona jest w sporej mierze przez jej układ hydrograficzny oraz wynikające z niego geograficzne ukształtowanie powierzchni. Najważniejszym elementem układu hydrograficznego gminy jest dolina rzeki Stara Odra – biegnąca wzdłuż zachodniej granicy gminy z południa na północ oraz jej dopływy, a także fragment doliny rzeki Barycz – znajdującej się w północno-wschodniej - sąsiedniej do granic gminy - części regionu. Wzdłuż tych rzek znajdują się liczne kompleksy leśne a także obszary zieleni niezagospodarowanej - nadrzecznej. Obszary leśne w części zostały uznane za lasy ochronne, zapewne ze względu na fakt iż, pozostała część z nich znajduje się w ich obrębie występowania obszarów chronionych na mocy ustawy. Lasy wzdłuż dolin cieków wodnych są w stanie mało zmienionym, a procesy na ich obszarach mają przebieg zbliżony do naturalnego. Tam również znajdują się najcenniejsze ekosystemy nadrzeczne.

O różnorodności przyrodniczej decydują przede wszystkim obszary zielone. Tereny przemysłowe, osiedla mieszkalne czy obszary silnie przekształcone przez człowieka są przyrodniczo ubogie.

Roślinność niska występująca na terenie gminy nie odbiega gatunkowo od tej, która porasta ogólnie obszar Dolnego Śląska i zalicza się do następujących typów roślinności:

- eurosyberyjska np. goździk pyszny,
- środkowoeuropejska np. gwiazdnica wielkokwiatowa, turzyca zwisła,
- atlantycka np. tojeść gajowa
- subpolarna np. ostrożeń siwy.

Na obszarze opracowywanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko występują tereny zróżnicowanych klas bonitacyjnych – klasy IV, V i VI, a także wyższych klas - głównie IIIa i IIIb, w większości są to użytki łęg i pastwisk (Ł, Ps) a także rolne (R). Na większości terenów poza obszarami prawnie chronionymi występują pospolite gatunki roślin i zwierząt, nie wyróżniające się szczególnie pod względem bioróżnorodności i ze względu na istotne i niezbędne znaczenie dla środowiska.

2.4 Charakterystyka powiązań obszaru z otoczeniem

Najistotniejsze powiązania przyrodnicze tej części gminy z otoczeniem dotyczą sieci hydrograficznej. Inne powiązanie mają charakter bardziej przyrodniczy. Najważniejsze to ciągi ekologiczne doliny rzecznych a także cieków mniejszych i rowów, gdyż są swoistymi korytarzami ekologicznymi. Korytarze ekologiczne pełnią niezwykle istotne funkcje, gdyż umożliwiają migrację wielu gatunkom zwierząt - umożliwiają przemieszczanie się i wzajemne kontakty. Ponadto gęsta sieć infrastruktury drogowej (głównie droga krajowa nr 36, a także drogi wojewódzkie nr: 334, 338 i 340 stanowią w wielu miejscach barierę nie do pokonania dla zwierząt.

Na obszarze opracowywanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko warto zwrócić szczególną uwagę na przylegającą do zachodniej granicy gminy dolinę rzeki Stara Odra, a także zbiorniki wodne - stanowią one bowiem cenne ekologiczne występujące bezpośrednio na terenie opracowania studium, i mają istotne znaczenie pod względem przyrodniczym.

Pomimo przyrodniczego charakteru opracowania warto również wspomnieć o technicznych powiązaniach obszaru gminy Wińsko w kontekście całego regionu a także terenów sąsiadujących. Relacje te umożliwia dobrze rozbudowana sieć dróg, ze szczególnym uwzględnieniem sieci drogi krajowej nr 36, a także wojewódzkich nr 334, 338 i 340 w obrębie gminy a także droga ekspresowa S5 biegnąca przez sąsiedni Żmigród leżącego na wschód od Wińska, czy droga krajowa nr 94 na południe od gminy Wińsko. Poza tym przez obszar gminy, w części południowo-zachodniej przebiega linia kolejowa kierunku: Wrocław - Szczecin stanowiąca ciąg międzynarodowy C-59 należący do układu podstawowego europejskiej sieci kolejowej.

2.5 Charakterystyka zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych i ich ochrony prawnej

Bezpośrednio na terenie gminy Wińsko nie występują następujące rodzaje obszarów prawnie chronionych, takich jak: parki narodowe, stanowiska dokumentacyjne, Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe, rezerваты, Obszary Chronionego Krajobrazu, czy użytki Ekologiczne. Występują jednak inne obszary chronione pod względem przyrodniczym t. j.: Park Krajobrazowy, Natura 2000 – obszar ptasi i siedliskowy, a także Pomniki Przyrody.

Strefy ochronne które funkcjonują na obszarze gminy dotyczą otulin obszarów przyrodniczo chronionych, a także źródeł i ujęć wód dla potrzeb komunalnych a także złóż geologicznych.

Podlegające ochronie ujęcia wód głębinowych znajdują się na terenie miejscowości: Aleksandrowice. Do chronionych prawnie rejonów eksploatacji złóż surowcowych należą tereny położone w okolicach wsi: Konary i Samogorzówek.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 7 Pomników Przyrody. Zlokalizowane są one na terenie następujących obrębów:

- Moczylnica Klasztorna – 4 szt.;
- Słup – 1 szt.;
- Jakubikowice – 1 szt.;
- Piskorzyna – 1 szt.

Bezpośrednio na obszarze opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko występują następujące formy obszarów przyrodniczych prawnie chronionych prawem z mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, t. j. z późn. zm.) (Rys. 11):

1. Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy” - niewielki fragment obszaru - w południowej części gminy, od strony zachodniej.

Park krajobrazowy utworzony w 1994 (pow. 7953 ha²²) położony w województwie dolnośląskim, w powiecie wołowskim, na północny zachód od Wołowa, na pograniczu Niziny Śląskiej oraz Wału Trzebnickiego w dorzeczu Jezierzycy, do której na obszarze parku wpływa mały prawobrzeżny dopływ Jusza.

Fauna

W parku obserwuje się 45 rzadkich gatunków ptaków lęgowych, 90 gatunków ptaków lęgowych bardziej pospolitych oraz 52 gatunki ptaków odwiedzających ten teren w okresie wędrowek wiosennych, jesiennych i w okresie zimowym. Jezioro w okolicy wsi Wrzosy daje schronienie wielu gatunkom zagrożonych dzikich ptaków, np. bocian czarny, bielik, bąk, kania rdzawa, kropiatka, jak i gatunkom występującym powszechnie. Oprócz ptaków występują także pozostałe grupy zwierząt. Płazy i gady to m.in.: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba

²² <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewparkkrajobrazowy.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PK.141>

jeziorkowa, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki to m.in.: ryjówka aksamitna, rzęsorek rzeczek, piżmak, borsuk, łasica, jeleń, daniel.

Flora

Około 80% powierzchni parku zajmują lasy z przewagą sosny. Występują tu także dęby i modrzewie. Około 15% powierzchni zajmują łąki. W parku znajduje się wiele stanowisk sprzyjających rozwojowi roślinności hydrofitycznej. Są nimi starorzecza, stawy hodowlane, śródlęśne młaki, rowy odwadniające oraz strumienie i cieki. Rzadkimi, a występującymi na terenie parku okazami flory są m.in. kotewka orzech wodny, salwinia pływająca, długosz królewski, listera jajowata, storczyk szerokolistny, kopytnik pospolity, porzecza czarna, płucnica islandzka oraz sromotnik bezwstydy.

2. Obszar Natura 2000 PLB020008 „Łęgi Odrzańskie” - obszar ptasi - fragment obszaru przebiega wzdłuż zachodniej granicy gminy, wzdłuż Starej Odry²³.

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa, w przybliżeniu od km 290 do km 385, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki. Obejmuje też ujście Baryczy. Granica obszaru poprowadzona jest zgodnie z zasięgiem aktualnego terenu zalewowego wraz z planowanymi polderami. Obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płyty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysuniętą część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękini. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo użytkowanych kośnie, oraz olsów i łęgów olchowych.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 53.

Występuje co najmniej 35 łęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gnieździ się ok. 100 gatunków ptaków. W okresie łęgowym obszar zasiedla kania czarna (PCK) - około 4% populacji krajowej (C6), muchołówka białoszyja - 2,5%-4% populacji krajowej (C6), dzięcioł średni - około 3% populacji krajowej (C6), kania ruda (PCK) - 1,5%-2% populacji krajowej (C6), dzięcioł zielonosiwy - 1%-2% populacji krajowej, czapla siwa - 1,8% populacji krajowej (C3), świerszczak - ponad 1% populacji krajowej (C3) oraz trzmielaj i srokosz - około 1% populacji krajowej (C6, C3); stosunkowo licznie (C7) występuje żuraw.

Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica* czy czosnek kątowny *Allium angulosum*. Na terenie ostoi stwierdzono obecność 13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kielbka białopłetwego i bolenia oraz kilku rzadkich gatunków motyli. Na szczególną uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu. Jest to jedno z największych stanowisk mopka na terenie południowo-zachodniej Polski. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie. Między innymi liczne są storczykowate. W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwinii pływającej *Salvinia natans* i kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*. Obszar Zielonych Łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu

²³ <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=10>

Łęgów, zajęty jest w 30% przez siedliska ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Stwierdzono tu ponadto występowanie lasów grądowych oraz łąk świeżych i zmiennowilgotnych.

Dodatkowo obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzchnia zachow.	Stan zachow.	Ocena ogólna
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i>	2.00	D			
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami wlosieniczników <i>Ranunculus fluitans</i>	0.10	D			
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	1.00	D			
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0.10	D			
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	1.00	D			
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvulietalia sepium</i>)	0.50	D			
6440	Łąki selemicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	2.00	D			
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	14.00	D			
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	13.00	D			
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Ahlenion</i>)	11.00	D			
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmum</i>)	19.00	D			

3. Obszar Natura 2000 PLH020018 „Łęgi Odrzańskie” - obszar siedliskowy - fragment obszaru przebiega wzdłuż zachodniej granicy gminy, wzdłuż Starej Odry²⁴.

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa (od km 290 do km 385 szlaku żeglugowego rzeki Odry), w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płyty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są intensywnie eksploatowane. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysunięta część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękini. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo użytkowanych kośnie, oraz olsów i łęgów olchowych.

Obszar w większości nie jest chroniony; obejmuje 3 rezerваты przyrody: Zabór Wielki (36,72 ha, 1959), Odrzysko (5,15 ha, 1987) i Łęg Korea (79,29 ha, 2001) oraz 3 użytki ekologiczne (łącznie zajmujące 236 ha). Projektuje się utworzenie na tym terenie Parku Krajobrazowego "Dolina Odry I".

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Ostoja ptasia o randze europejskiej (IBA PLB089). Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 7 gatunków osiągających liczebność kwalifikującą ostoję (tzw. gatunki kwalifikujące: bielik, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, kania czarna, kania ruda, łabędź krzykliwy, muchołówka białoszyja) oraz 18 pozostałych gatunków (bocian biały, bocian czarny, bąk, bączek, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł czarny, gąsiorek, kropiatka, jarzębatka, lelek, lerk, muchołówka mała, ortolan, trzmielozjad, zielonka, zimorodek, Śuraw). Łącznie w granicach ostoi gnieździ się ponad 100 gatunków ptaków.

Obszar odznacza się dużym bogactwem rzadkich i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady

²⁴ <http://www.obszary.natura2000.pl/index.php?dzial=2&kat=9>

92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica* czy czosnek kątowny *Allium angulosum*.

Na terenie ostoi stwierdzono obecność 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG; ważne jest przede wszystkim występowanie kilku rzadkich gatunków bezkręgowców (motyli, chrząszczy i wazek) oraz rzadkich gatunków ryb (m.in. kiełbia białopłetwego i bolenia). Na uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu - jedno z największych stanowisk mopka na terenie południowo-zachodniej Polski. Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie (m.in. liczne są storczykowate. W rezerwacie Odrzysko występuje obfita populacja salwinii pływającej *Salvinia natans* i kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*).

Teren Zielonych łąk, znajdujących się na południe od głównego kompleksu łąk, zajęty jest w 30% przez siedliska przyrodnicze ujęte w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ze szczególnie dobrze wykształconymi lasami łęgowymi (*Fraxino-Alnetum*) oraz dużym obszarem olsów, częściowo chronionych w rezerwacie "Zabór" na powierzchni ponad 35 ha. Część z nich odznacza się wysokim stopniem naturalności oraz wysoką bioróżnorodnością. Stwierdzono tu ponadto występowanie lasów grądowych oraz łąk świeżych i zmiennowilgotnych.

Obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego (m.in. w ramach krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska (Liro 1998): południowa część obszaru stanowi międzynarodowy obszar węzłowy "17M - Dolina Środkowej Odry", a północna - międzynarodowy korytarz ekologiczny "18m - Głogowski Odrzy").

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc.	Stan zachow.	Ocena ogólna
3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i>	1,00	B	C	A	B
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,01	C	C	C	C
3270	Zalewane muliste brzozy rzek	0,05	C	C	B	C
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,01	C	C	C	C
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęslicowe (<i>Molinia</i>)	1,00	B	C	B	B
6430	Ziolorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvulietalia sepium</i>)	0,50	C	C	B	B
6440	Łąki seimicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	1,20	B	B	A	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	9,00	C	C	B	C
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallo-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	7,00	C	C	B	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Ainetum</i>)	2,30	B	C	B	B
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmum</i>)	19,00	B	B	A	A

4. Obszar Natura 2000 PLH020002 „Dębniańskie Mokradła” - obszar siedliskowy – niewielki fragment obszaru znajduje się w południowej części gminy na wschodzie²⁴.

Kompleks lasów położony na prawym brzegu Odry, na zachód od Wołowa, od północy ograniczony doliną Jezierzycy. Znaczną część terenu stanowią siedliska wilgotne o naturalnym charakterze: okresowo zalewane olsy, łęgi, bagna śródlądowe, podmokłe łąki, starorzeczka i stawy. Często w ich sąsiedztwie występują piaszczyste pagórki z charakterystyczną florą. W okolicy wsi Wrzosey, Dębno oraz Krzydłina Mała znajdują się stawy hodowlane (ok. 200 ha), będące ważnym miejscem lęgowym dla ptaków wodno-błotnych.

Obszar w większości położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Jezierzycy (7555,1 ha; 1994); obejmuje rezerwat przyrody Uroczysko Wrzosey (576,0 ha; 2000) oraz użytek ekologiczny Dolina Juszki (140 ha).

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Występowanie dobrze zachowanych, cennych fitocenoz wilgotnych lasów i łąk. Obszar ważny dla zachowania bioróżnorodności związanej z mozaiką siedlisk leśnych i łąkowych; w sumie stwierdzono tu występowanie 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 10 gatunków z

Załącznika II tej Dyrektywy. Szczególnie bogata fauna bezkręgowców (m.in. 4 gatunki motyli z Załącznika II, w tym znana z niewielu stanowisk w Polsce przeplatka maturna *Euphydryas maturna*). Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D, to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierz.	Stan zachow.	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,50	B	C	B	B
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	2,19	A	C	B	A
6440	Łąki selemicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	0,03	D			
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	14,77	B	C	B	B
7140	Torowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	0,08	D			
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	3,23	B	C	B	B
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	0,93	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Ainenion</i>)	5,63	A	C	A	A
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmietum</i>)	0,87	A	C	A	A

5. Obszar Natura 2000 PLH020003 „Dolina Łachy” - obszar siedliskowy – przeważająca część obszaru, choć nie w całości znajduje się w południowo-wschodniej części gminy²⁴.

Obszar obejmuje fragment doliny rzeki Łachy (dopływu Baryczy) na długości 10 km. W międzywalu i jego najbliższym otoczeniu występują dobrze zachowane i wykształcone zbiorowiska roślinne.

Teren słabo zróżnicowany, nizinny, pocięty siecią kanałów i cieków naturalnych. W większej części leży na terasie zalewowej, rozwiniętej wśród łagodnych pagórów morenowych. Ponad połowa obszaru zajęta jest przez zbiorowiska nizinnych łąk kośnych i pastwiska, zaś blisko 40% przez zbiorowiska leśne z przewagą lasów o charakterze naturalnym. Północno-wschodnia część zajęta jest głównie przez obszary podmokłe (olsy, turzycowiska). W części środkowej zaznacza się przewaga lasów łęgowych i grądowych. W części południowej znajdują się wzniesienia z murawami kserotermicznymi.

WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Cenna mozaika dobrze zachowanych lasów liściastych i ekstensywnie użytkowanych łąk. Stwierdzono tu 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Cenna fauna bezkręgowców (m.in. znacząca populacja kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*, a także gatunki związane z murawami kserotermicznymi). Obszary podmokłe stanowią cenne siedliska dla płazów.

Łącznie występuje tu 9 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

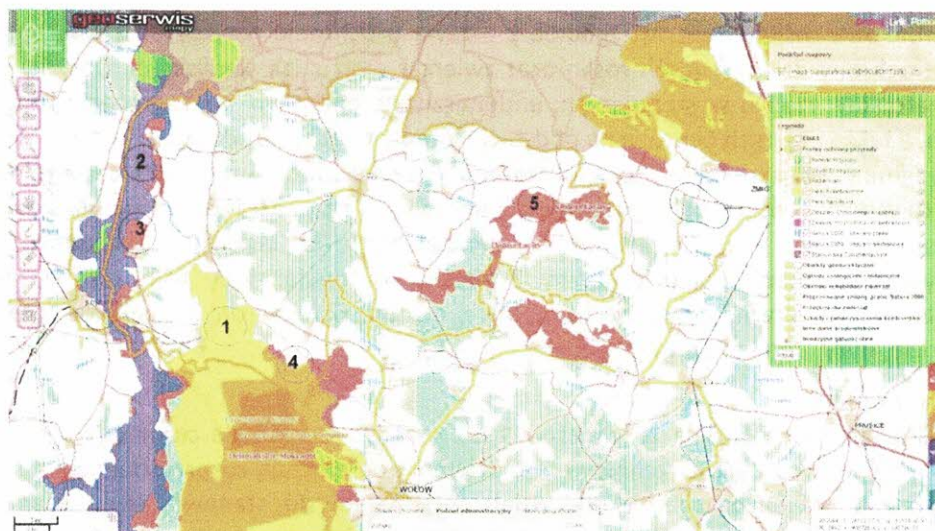
Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierz.	Stan zachow.	Ocena ogólna
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,63	C	C	B	C
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,01	C	C	B	C
6120	Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,10	B	C	B	C
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,18	B	C	A	C
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,19	B	C	B	C
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	2,71	B	C	B	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	12,00	B	C	B	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	4,66	B	C	B	B
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	6,68	B	C	B	B
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Ainenion</i>)	3,87	B	C	B	B

[Rys. 11.] Obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną znajdujące się na terenie gm. Wińsko (granice administracyjne gminy zaznaczone na pomarańczowo)²⁵

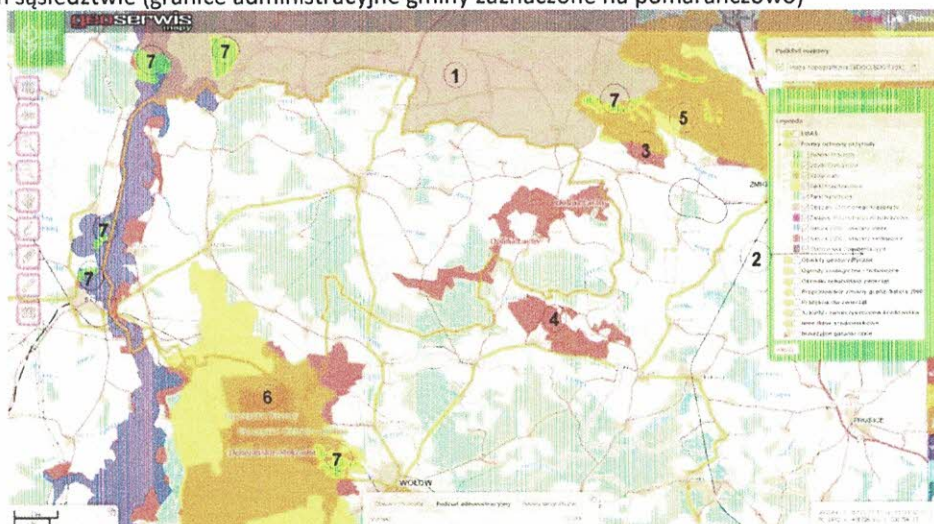
²⁵ Opracowanie własne na podst. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Z kolei poza obszarem gminy Wińsko, ale w najbliższym sąsiedztwie obszaru opracowania przedmiotowego projektu zm studium znajdują się (Rys. 12):

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy - przylega stycznie do całej północnej granicy gminy.
2. Obszar Natura 2000 „Dolina Baryczy” - obszar ptasi - w odległości ok. 8,60 km na północny wschód od granicy gminy.
3. Obszar Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą” - obszar siedliskowy - w odległości ok. 1,70 km na północny wschód od granicy gminy.
4. Obszar Natura 2000 „Wzgórza Warzęgowskie” - obszar siedliskowy - w odległości ok. 180 m na południowy-wschód od granicy gminy.
5. Park Krajobrazowy Dolina Baryczy - w odległości ok. 1,20 km na północny wschód od granicy gminy.
6. Rezerwat „Uroczysko Wrzosek” wraz z otuliną - w odległości ok 54 m na południe od granic gminy.
7. Użytki ekologiczne – w liczbie 6 obszarów - w najbliższej odległości w przedziale od ok. 200 m do ok. 2 km.

[Rys. 12.] Obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną znajdujące się poza terenem gm. Wińsko, w jej najbliższym sąsiedztwie (granice administracyjne gminy zaznaczone na pomarańczowo)²⁶

- Ochrona gatunkowa fauny i flory

²⁶ Opracowanie własne na podst. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

II ETAP - DIAGNOZA

III. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

3.1 Ocena odporności na degradację oraz zdolność do regeneracji

Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, rozumianego jako układ dynamicznie powiązanych kompleksów, zależy w dużym stopniu od działalności człowieka. Antropopresja w różny sposób może wpływać na zachowanie się tego systemu. Na ogół środowisko słabo przeobrażone o dużej bioróżnorodności i prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów jest stosunkowo odporne na umiarkowane oddziaływanie jakim są np. zanieczyszczenia. Obszary w dużym stopniu przekształcone przez człowieka są podatne na dalsze przekształcenia. Ponadto stwierdzono, że im środowisko danego obszaru jest bardziej wrażliwe na określony czynnik, tym mniej jest na niego odporne i odwrotnie. Jednak obszar może być mało odporny na jeden typ działań, ale równocześnie bardzo odporny na inny.

Podstawą oceny odporności jest zdefiniowanie pojęcia degradacji w odniesieniu do specyfiki środowiska i obecnego sposobu użytkowania analizowanego obszaru. Obszary już zainwestowane z praktycznego punktu widzenia, nie podlegają ocenie odporności na degradację, gdyż środowisko tych obszarów uległo już przekształceniu, a procesy przyrodnicze w znacznym stopniu są regulowane przez człowieka.

Do czynników naturalnych, powodujących degradację naturalną gleb, można zaliczyć zmiany klimatyczne, zmiany szaty roślinnej oraz przemieszczanie i degradację gleby w wyniku erozji.

Czynniki antropogeniczne, powodujące degradację gleb, są związane z uprawą, zmianowaniem, mechanizacją, melioracją, chemizacją i wpływem wielu innych przejawów działalności gospodarczej.

3.2 Ocena stanu obiektów i obszarów chronionych i użytkowanie zasobów przyrodniczych

Bezpośrednio na terenie opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wińsko występują obiekty i obszary chronione wskazane i opisane w powyższych podrozdziałach. Ocena ich stanu nie jest do końca możliwa. Przy zachowaniu właściwych postaw społecznych, w myśl edukacji ekologicznej, a także odpowiedniego gospodarowania owymi zasobami przyrodniczymi, działaniami które mają na celu zapobieganie degradacji środowiska a także przeciwstawiania się np. procesowi fragmentacji korytarzy ekologicznych – stan obiektów i obszarów chronionych z punktu widzenia przyrodniczego kształtuje się jako dobry lub bardzo dobry. Podstawa w/w działań jest ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej. Istniejąca zabudowa występująca w omawianych obszarach – w większości jednorodzinna, nie wpłynie na stan ochrony zasobów przyrodniczych i różnorodność biologiczną. Ochrona zasobów przyrodniczych dotyczy utrzymania ich w dotychczasowym stanie i niedopuszczenia do pogorszenia jakości środowiska,

Z kolei zasoby przyrodnicze omawianego obszaru poza obszarami wskazanymi jako chronione są stosunkowo ubogie, i brak wskazań na ewentualną możliwość zmiany tego stanu.

3.3 Ocena stanu walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania

Gmina Wińsko wyróżnia się stanem lesistości w regionie. Tereny zielone, nieurządzone skupione są głównie wzdłuż cieków wodnych – głównie przy dolinie rzeki Stara Odra. W związku z wyraźnie widocznymi niektórymi dużymi połączaniami lasów, pozostały krajobraz jest otwarty i nieprzysłonięty. Ponadto ze względu na nieznaczne różnice w wysokościach krajobraz naturalny nie ma elementów wybitnych i wyróżniających.

Podobnie rysuje się sytuacja planów dotyczących sposobu gospodarowania przestrzennego na terenie opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko - teren docelowo pozostanie płaski, nie zróżnicowany, bez wyraźnie istotnych walorów krajobrazowych (poza obszarami prawnie chronionymi, areałami leśnymi, i wodnymi).

Obecne warunki przestrzenne nie dają też możliwości kształtowania naturalnych krajobrazów, na pewno ta możliwość jest niewielka. Zachowanie terenów istniejących w formie zieleni nieurządzonej a także terenów leśnych zalicza się do jedynie możliwych.

Największe zmiany w krajobrazie dotyczą zazwyczaj sieci drogowej. Na opracowywanym terenie częściowo ulega ona zmianom – w wyniku zmian klasyfikacji dróg, które wynikają z planów docelowych i działań modernizacyjnych, a także zmian w formie nowoprojektowanych dodatkowych przebiegów towarzyszących nowoprojektowanej zabudowie wskazywany w sposób pełniejszy w planowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Elementami krajobrazu kulturowego są obecne pojedyncze budynki i architektura zlokalizowane w całym obszarze obrębu administracyjnego gminy Wińsko dla wszystkich wybranych obrębów wsi, a także te które powstaną na terenie opracowania, jednak z zachowaniem możliwych dopuszczeń, proporcji i ściśle wytyczonych warunków ich kształtowania – zgodnie z ewentualnymi wskazaniem projektu zmiany Studium.

3.4 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami przyrodniczymi

Największym zagrożeniem jest przeznaczenie terenów o dobrych warunkach glebowych pod zabudowę. Gleby o niskich klasach bonitacyjnych, z powodzeniem mogą zostać przeznaczone pod zalesienie lub pod zabudowę. Proponowany sposób zagospodarowania w obszarze opracowania projektu zmiany studium jest stosunkowo spójny z dotychczasowym, obecnym, ponadto ze względu na zastałe uwarunkowania przyrodnicze niczym się nie wyróżnia i stanowi spójny element. Większość obszarów rolniczych i wszystkie obszary leśne pozostają zagospodarowane zgodnie z uwarunkowaniami zastalymi. Tereny zabudowywane są w sąsiedztwie, już zabudowanych, zatem nie ma żadnych przeciwwskazań przeznaczenia ich pod zainwestowanie z wprowadzeniem niezbędnej infrastruktury drogowej, pełniące funkcje głównie dojazdowe.

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest w większości zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

3.5 Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

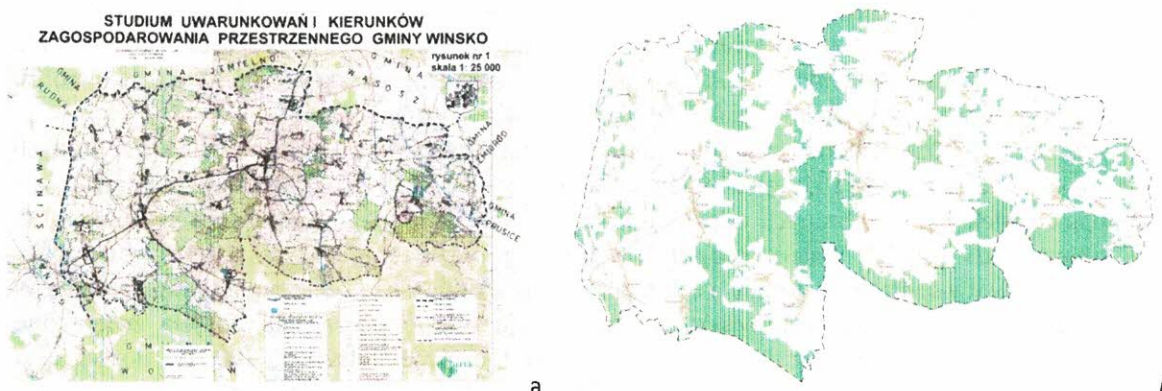
Analiza danych o stanie środowiska i jego poszczególnych elementach wskazuje na ciągłe zmiany zachodzące w środowisku. Zmiany te dotyczą głównie stanu powietrza atmosferycznego, a także hałasu, czy zanieczyszczeń, głównie za sprawą ruchu pojazdów wzdłuż dróg. Postęp w dziedzinie motoryzacji sprawił, że pojazdy są coraz bardziej przyjazne dla środowiska i emitują coraz mniej spalin. Negatywny sposób kształtuje się klimat akustyczny, który obniżają standard życia mieszkańców.

Istotnym problem stanowią wody, które są w znacznym stopniu zanieczyszczone. Zły stan wód wiąże się przede wszystkim ze zrzutem ścieków komunalnych do wód. Konieczne jest zatem uregulowanie systemu wodno – kanalizacyjnego, a takowy zaleca się na terenie opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko dla terenów na nowo zainwestowanych.

Duże zagrożenie dla jakości środowiska stanowi emisja nieorganizowana pochodząca z działalności bytowej ludzi. Jednostki osadnicze w zabudowie jednorodzinnej czy zagrodowej w większości z nich korzysta z indywidualnych źródeł ciepła, z których emisja zanieczyszczeń jest wysoka zwłaszcza zimą. Budynki jednorodzinne, zwłaszcza stare i stosujące tradycyjne rozwiązania w zakresie gospodarki energetycznej i ściekowej, są potencjalnym źródłem zagrożenia dla środowiska.

Krajobraz w istotny sposób ulega ciągłym przekształceniom. Wiąże się to z działalnością człowieka (rys. 14).

[Rys. 14.] Kierunki przestrzenne zaproponowane w obowiązującym Studium z 1999 r., które jest w trakcie zmiany (a) w stosunku do zagospodarowania przestrzennego – stan zainwestowania na maj 2020 (b)

Na terenie opracowania studium i w jego najbliższym sąsiedztwie krajobraz zmieniany jest głównie poprzez infrastrukturę drogową oraz wprowadzanie nowej zabudowy, która to jednak planowana jest w sposób ograniczony – uwzględniając bilans dla terenów pod zainwestowanie sporządzony dla całej gminy w 2018 roku. Zmiany te są ograniczone przestrzennie, aczkolwiek następują stosunkowo szybko.

3.6 Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Zagrożenia i degradacja środowiska

Główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego na terenie gminy Wińsko wynikają z działalności produkcyjno - bytowej ludzi. Zagrożenia te stwarzane są poprzez:

- lokalne kotłownie węglowe i opalanie węglem w większości gospodarstw domowych,
- nielegalne wysypiska odpadów,
- brak kompleksowej gospodarki wodno - ściekowej,
- hałas komunikacyjny,
- zanieczyszczenia wzdłuż głównych tras komunikacyjnych,
- zanieczyszczenia pochodzące z działalności rolniczej

Na terenie opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko będą występować następujące zagrożenia i degradacje:

- Wód podziemnych - największym zagrożeniem dla wód podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekami oraz występowanie substancji szkodliwych dla wód, w obszarach zasilania.
- Powietrza - przywrócenie dobrej jakości powietrza jest możliwe wyłącznie przy ograniczeniu emisji zanieczyszczeń. Powietrze ma dużą zdolność do samooczyszczania i jest to proces szybki. Ważnym źródłem emisji jest gospodarka komunalna, w obrębie której większość przydomowych kotłowni opalanych jest węglem. Jest ona tym istotniejsza, że przyczynia się do emisji w miejscu pobytu ludzi, a ze względu na niewielką wysokość emitorów, zanieczyszczenia znajdują się w przyziemnej warstwie powietrza. Ten rodzaj emisji ma charakter sezonowy, ze szczytem w okresie zimowym. Poprawa jakości powietrza w osiedlach mieszkalnych na terenie gminy Wińsko – dla poszczególnych obrębów wsi (zwłaszcza w zabudowie jednorodzinnej), a także ośrodkach osadniczych w obrębie gminy, wymagałoby wymiany tradycyjnych źródeł węglowych na urządzenia bardziej nowoczesne i proekologiczne lub wykorzystujące inny rodzaj paliwa. Powietrze jest elementem środowiska, który w szybkim czasie ulega regeneracji. Jest to jednak możliwe pod warunkiem, że zostanie usunięte źródło emisji. Ze względów oczywistych nie możliwym jest usunięcie wszystkich źródeł emisji, można natomiast w znacznym stopniu przyczynić się do ich redukcji.

W ramach działań gminnych na rzecz ochrony środowiska w jej obszarze²⁸ należy wskazać, że w 2018 roku z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało 14,5% mieszkańców gminy (są to wyłącznie mieszkańcy Wińska), gdzie wybudowana jest sieć kanalizacyjna tj. 92%, pozostałe 8% nie ma możliwości technicznego przyłączenia się do istniejącej sieci. Na początku 2018 roku istniało 30 przydomowych oczyszczalni ścieków, zaś pod jego koniec liczba wzrosła do 45.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku na jednego mieszkańca gminy przypadało 19 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 165 kg zmieszanych, a pod koniec 2018 roku dane te przedstawiały się następująco: selektywnie zebranych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca przypadało 35 kg, a zmieszanych 145 kg. Zmiany proporcji wynikają z zwiększonej świadomości mieszkańców, wpisywania się we współczesne trendy z zakresu ochrony środowiska i świadomości ekologicznej. W celu poprawienia warunków środowiska, w którym żyją mieszkańcy gmina podjęła zwiększono dofinansowania do przydomowych oczyszczalni ścieków z 1500,00 złotych do 2000,00 złotych oraz udzielono 17 gospodarstwom dofinansowania do ekologicznego systemu grzewczego.

III ETAP - OCENA

IV. Ocena przydatności środowiska

Ocena ta polega na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru.

Gmina Wińsko posiada wiele walorów przyrodniczych, z których człowiek korzysta i które umożliwiają zagospodarowanie i użytkowanie terenu. Poszczególne elementy środowiska są użytkowane i zagospodarowane na różne sposoby. Aby następował rozwój przy jednoczesnym zachowaniu przydatności środowiska należy:

- Zasoby wód powierzchniowych oraz podziemnych należy chronić przed zanieczyszczeniami. W tym celu powinno się wprowadzić ograniczenia w zabudowie i zainwestowaniu obszarów w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych oraz miejsc poboru wód podziemnych;
- Zasoby przyrodnicze nie występują w dużych ani znaczących ilościach ale każde z nich są jednak niezwykle cenne (obszary chronione prawnie: tj. Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy”; Obszar Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” - obszar ptasi; Obszar Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” - obszar siedliskowy; Obszar Natura 2000 „Dębniańskie Mokradła” - obszar siedliskowy; Obszar Natura 2000 „Dolina Łachy” - obszar siedliskowy), dlatego wszelkie działania gospodarcze w obrębie sąsiadujących obszarów wolnych od zabudowy powinny zostać ograniczone, a obszary te powinny zostać w stanie jak najmniej naruszonym (grunty orne, w tym zwłaszcza chronionych klas, a także lasy);
- Dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu na wszystkich terenach pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;
- Dopuszcza się modernizację, przebudowę, rozbudowę obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zmianę przebiegu istniejących sieci infrastruktury technicznej;
- Sieci infrastruktury technicznej należy prowadzić w liniach rozgraniczających dróg;
- Nowe sieci infrastruktury technicznej należy realizować jako podziemne, z dopuszczeniem realizacji napowietrznych przyłączy do budynków od istniejących sieci napowietrznych;
- Obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej towarzyszące elementom liniowym dopuszcza się jako podziemne lub nadziemne, wolnostojące lub wbudowane w inne obiekty;
- Pod względem zabudowy - tereny wyznaczone jako przeznaczone pod zabudowę są dogodne dla tego typu formy zagospodarowania terenu ze względów środowiskowych i geoinżynierskich.

²⁸ Raport o stanie gminy Wińsko za 2018 r., Wińsko 2019 r.

IV ETAP – PROGNOZA

V. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku

Prognoza ta polega na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie.

Postępujący rozwój społeczno- gospodarczy gminy Wińsko, wywiera dużą presję na jej środowisko, poprzez postępujący proces urbanizacji, intensywną gospodarkę rolną. Działalności te mogą doprowadzić do nieodwracalnych zmian, dlatego ważne są działania zapobiegające nadmiernej eksploatacji środowiska, mogącej doprowadzić do zachwiania naturalnej równowagi i zdolności do regeneracji.

Należy skutecznie zapobiegać zanieczyszczeniom i wprowadzać rozwiązania przyczyniające się do poprawy stanu środowiska naturalnego. Takie działania powinny być związane również z procesem planowania przestrzennego. Jak wynika z wyżej przedstawionej analizy stan środowiska naturalnego, jego stopień odporności na negatywną antropopresję jest różny, w zależności od wielu czynników naturalnych, jak i rodzaju oddziaływań.

Użytkowanie i zagospodarowanie omawianego terenu związane jest głównie z funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, terenów produkcyjno-usługowych, terenów usługowych i a także istniejących dróg publicznych zróżnicowanych klas technicznych i prawdopodobnie nowoprojektowanych dróg dojazdowych czy wewnętrznych obsługujących wydzielone na nowo tereny pod zainwestowanie.

Ponadto w granicach opracowania niniejszego dokumentu znajdują się tereny przeznaczone na zieleń urządzoną i nieurządzoną, tereny lasów, tereny rolnicze i wody powierzchniowe.

Planowane zmiany jakie mogą wywołać niekorzystny wpływ na stan środowiska naturalnego, będą związane z dalej postępującą urbanizacją, w postaci nowoprojektowanej zabudowy bez wcześniejszego uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej. Użytkowanie bezodpływowych zbiorników, często nieszczelnych stanowi duże zagrożenie dla poszczególnych elementów środowiska, a w szczególności dla gleb, wód gruntowych oraz cieków wodnych.

Dlatego wymaga się by:

- wszelka działalność na obszarze objętym projektem studium winna respektować przepisy odrębne dotyczące ochrony i kształtowania środowiska;
- działalność przedsięwzięć lokalizowanych na obszarze objętym studium nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- ustala się zakaz odprowadzania nieczyszczonych ścieków do gruntu, wód gruntowych oraz powierzchniowych;
- przed podjęciem działalności inwestycyjnej ustala się obowiązek zdjęcia warstwy próchnicznej z części terenów przeznaczonych pod obiekty budowlane oraz powierzchnie utwardzone, a następnie odpowiednie jej zagospodarowanie;
- powierzchnie terenów komunikacji i parkingów należy wykonać w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych;
- dopuszcza się wszelkie działania na rzecz poprawy stanu środowiska, niezależnie od tego czy są one bezpośrednio związane z ustaloną funkcją terenu.

V ETAP – WSKAZANIA

VI. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej

Zalecenie to polega w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze.

Struktura przestrzenna powinna być oparta na uwarunkowaniach przyrodniczych regionu. Te są określone głównie przez rzeźbę terenu, układ hydrograficzny i stosunki hydrologiczne. Zabudowa zwłaszcza mieszkaniowa lokalizowana jest przede wszystkim w pobliżach różnego rodzaju dróg. Sieć drogowa jest również jednym z głównych czynników kształtującym strukturę funkcjonalno – przestrzenną. Predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej są więc w większym stopniu kształtowane przez czynniki antropogeniczne takie jak infrastruktura czy dogodna lokalizacja względem miejskich ośrodków sąsiedzkich. W związku ze stosunkowo dużą lesistością gminy Wińsko (zresztą cały powiat wołowski charakteryzuje się wysokim poziomem lesistości) z bogactwem flory i fauny, co czyni omawiany obszar jednym z najcenniejszych w regionie, na dodatek ze stosunkowo niewielką ilością obszarów o walorach przyrodniczych, tereny zielone powinny zostać wyłączone z działalności inwestycyjnej i pełnić funkcje w większości przyrodnicze. Podobnie rzecz się ma z obszarami cieków wodnych, które stanowią korytarze ekologiczne umożliwiające migrację wielu gatunkom zwierząt. Dlatego powinny być zachowane w formie możliwie nie przekształconej. Ponadto tam skupia się większa część siedlisk i cennych przyrodniczo zbiorowiska roślinnych.

Powyższe wytyczne powinny być uwzględnione przy opracowaniu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru w granicach administracyjnych gminy Wińsko.

VII. Określenie uwarunkowań ekofizjograficznych

W niniejszej części podetapu dotyczącego wskazań, należy sformułować w postaci wniosków z analiz, prognoz i ocen, stosownie do przedmiotu i skali sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego a w tym przede wszystkim poniższe:

7.1 Określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

Na podstawie analiz wskazuje się na przydatność częściowo wskazanych terenów dla rozwoju gminy w szczególności dla planowanych funkcji: mieszkaniowej, produkcyjnej, usługowej, rolniczej, leśnej, komunikacyjnej, z uwzględnieniem infrastruktury niezbędnej do prawidłowego spełnienia wszystkich w/w funkcji.

7.2 Wskazanie terenów

To wskazanie terenów powinno dotyczyć tych terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Wskazanie to jest wyjątkowo wyraźne w obszarze gminy Wińsko, poprzez czytelny zarys obszarów zalesionych i stref obszarów użytkowanych rolniczo. Szczególnie istotne jest niezabudowywanie terenów leśnych i areałów wskazanych jako te o szczególnych predyspozycjach do uprawy, ze względu na występowanie najlepszych gleb, a więc niezalecanych do zainwestowania.

7.3 Określenie ograniczeń

Ograniczenia te powinny wynikać z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Na obszarze opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko część terenów dotychczas użytkowanych rolniczo podlegać będą zmianie przeznaczenia na obszary o funkcjach mieszkaniowych, bądź mieszkaniowo-usługowych, usługowych i być może produkcyjno-usługowych, wraz z nowoprojektowaną niezbędną komunikacją towarzyszącą.

Takie zagospodarowanie terenu jest zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi na omawianym terenie. Dla zachowania tych uwarunkowań, nienaruszenia równowagi należy na omawianym terenie kierować się zasadami ochrony i zapobiegania:

▪ Zanieczyszczeniom wód poprzez:

- Uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej,
- Likwidacja niekontrolowanych zrzutów ścieków,
- Zmniejszenie zużycia wody,
- Ograniczenie zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych,
- Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - zwłaszcza dla wskazanej zachodniej części gminy, którą charakteryzuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi od rzeki Stara Odra.

▪ Zanieczyszczeniom gleb, gdyż:

Największym zagrożeniem dla zasobów glebowych stanowi przeznaczenie ziemi pod zabudowę. Ponadto zagrożenie dla gleb stanowią ścieki komunalne oraz niewłaściwe stosowanie środków chemii rolnej, co w efekcie może doprowadzić do degradacji gleb. Jednym ze źródeł zanieczyszczeń gleb jest stosowanie przez rolników gnojowicy na pola i tąki jako nawozu organicznego. Jest ona bowiem bezpośrednim źródłem skażenia bakteriologicznego i biogennej gleby. Środki ochrony roślin mogą także destrukcyjnie wpływać na glebę. Zawartość pestycydów w glebie zależy od intensywności ich stosowania oraz właściwości fizyko - chemicznych tych związków oraz od właściwości gleby, a także od warunków klimatycznych, a zwłaszcza ilości opadów. Preparaty te po spełnieniu swojej roli nie znikają całkowicie, lecz kumulują się w glebie, hamując procesy mikrobiologiczne. Stosowane w nieodpowiednich ilościach, proporcjach czy terminach nawozy mineralne mogą również powodować zakłócenia we właściwym funkcjonowaniu gleby.

▪ Zanieczyszczeniom powietrza, poprzez fakt, iż:

- Stężenie większość emisji SO_2 pochodzi ze źródeł energetycznych,
- wzrost stężenia NO_2 związany jest ze wzmożonym ruchem samochodowym.

Ponadto nowo powstające budynki powinny wykorzystywać niskoemisyjne źródła ciepła. Zaleca się:

- stosowanie przyjaznych środowisku, dobrej jakości paliw,
- wskazane jest wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (elektrownie wiatrowe, baterie słoneczne czy siła spadku wody),
- w budynkach istniejących zaleca się wymianę nisko sprawnych indywidualnych źródeł ciepła na nowe, spełniające normy, a także stosowanie mniej zanieczyszczających powietrze źródeł energii
- ruch samochodowy jest innym równie istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza.

Do podstawowych substancji toksycznych wydalanych ze spalinami z silników samochodowych zalicza się:

- Tlenek węgla,
- Tlenki azotu,
- Węglowodory (głównie alifatyczne, w tym aldehydy)
- Sadza

Silniki spalinowe pojazdów mechanicznych stanowią dominującą przyczynę zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego szkodliwymi związkami organicznymi, są też jedną z głównych przyczyn zanieczyszczenia powietrza tlenkami azotu i tlenkiem węgla. Przewiduje się stały wzrost ruchu kołowego na terenie gminy Wińsko oraz zanieczyszczeń powietrza pochodzących z tego źródła.

▪ Innym źródłem zanieczyszczeń

Źródłami zanieczyszczeń powietrza emitowanymi w sposób niezorganizowany mogą być składowiska odpadów oraz oczyszczalnie ścieków.

Zagrożenia jakie stwarza oczyszczalnia ścieków dla powietrza to:

- Emisja zanieczyszczeń gazowych
- Emisja odorów
- Emisja zanieczyszczeń mikrobiologicznych

Emisja ze składowisk odpadów dotyczy:

- Zanieczyszczeń pyłowych
- Zanieczyszczeń gazowych
- Zanieczyszczeń odorowych

Jest to niezwykle istotne z punktu widzenia gospodarowania odpadami i ściekami w ramach programów gminnych.

▪ Hałasowi

Głównym źródłem hałasu kształtującym klimat akustyczny na terenie obszaru całej gminy Wińsko są pojazdy samochodowe. Hałas generowany w związku z ruchem samochodowym jest przyczyną ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko akustyczne. Dotyczy to przede wszystkim dróg o natężeniu ruchu przekraczającym 1000 pojazdów/dobę. Najbardziej narażone na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu są obszary zlokalizowane w pobliżu istniejącej drogi krajowej nr 36 projektowanej jako droga klasy głównej (KDG), biegnąca z południowego-zachodu na północny-wschód przez całą rozciągłość gminy Wińsko (w ramach następujących obrębów wsi: Małowice, Iwno, Krzelów, Boraszyce Wielkie, Boraszyce Małe, Wińsko i Piskorzyna). Drugą z bardziej uciążliwych dróg w obrębie opracowania jest istniejąca droga wojewódzka nr 338 o projektowanej klasie lokalnej, biegnąca z południa do centrum gminy – obrębu Wińsko – gdzie włącza się w wyżej wspomnianą drogę krajową nr 36. Do systemu komunikacji gminy Wińsko o podwyższonym poziomie hałasu na pewno przynależy także droga wojewódzka nr 334, jednak o nieco mniejszym natężeniu, biegnąca z południa na północ gminy po jej zachodniej stronie.

Regulacje prawne odnośnie poziomu hałasu zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i wskazuje się, by były respektowane w zapisie projektu studium.

▪ W zakresie środowiska przyrodniczego:

- Zachowanie terenów leśnych - jako terenów ochronnych (glebo i wodochronnych),
- Zachowanie terenów podmokłych, a w szczególności wskazane jako obszary ochrony przyrody i krajobrazu,
- Utrzymanie korytarzy ekologicznych, zwłaszcza tych wzdłuż cieków wodnych
- Rozbudowa systemów obszaru obszarów chronionych np. utworzenie użytków ekologicznych.

VIII. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

Na załączniku graficznym sporządzonym do niniejszego opracowania ekofizjograficznego zawarto najistotniejsze informacje dotyczące zagadnień przestrzennych w dziedzinie ekofizjografii. Teren opracowania załącznika graficznego obejmuje obszar opracowywanego zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko, a także jego najbliższego sąsiedztwa. Rysunek został sporządzony w skali 1:35000.

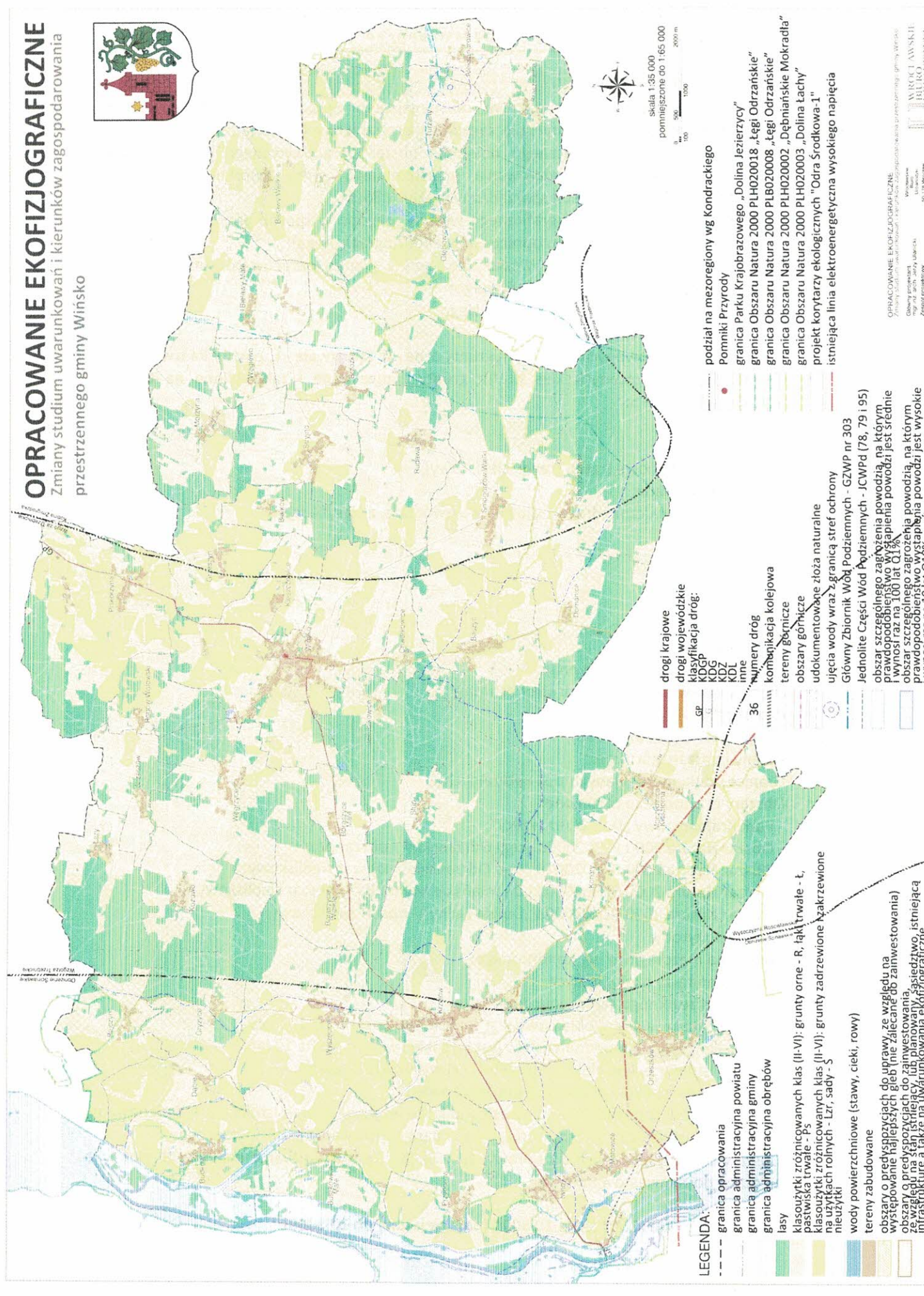
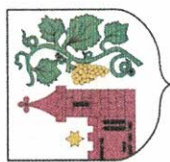
Na rysunku opracowania ekofizjograficznego wyszczególniono w sposób graficzny następujące elementy (zgodnie z legendą do rysunku opracowania ekofizjograficznego):

- Granica administracyjna gminy Wińsko - tożsama z granicą opracowania zmiany studium niniejszego opracowania ekofizjograficznego;
- Granica administracyjna powiatu wołowskiego;
- Granice administracyjne obrębów;
- Klasoużytki zróżnicowanych klas (II-VI): grunty orne - R, łąki trwałe - Ł, pastwiska trwałe - Ps;
- Klasoużytki zróżnicowanych klas (II-VI): grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych - Lzr, sady - S;
- Nieużytki;
- Lasy;
- Wody powierzchniowe (rzeki, stawy, cieki, rowy);
- Tereny zabudowane;
- Główne drogi publiczne: droga krajowa i wojewódzkie, z klasyfikacją:
 - KDGP,
 - KDG,
 - KDZ,
 - KDL,
 - inne;
- Numery dróg;
- Komunikacja kolejowa – czynna;
- Ujęcia wody wraz z granicą ich stref ochrony;
- Przebieg GZWP (nr 303);
- Zasięg JCWPd (nr 78, 79 i 95);
- Tereny i obszary górnicze;
- Granice udokumentowanych złóż naturalnych;
- Obszary przyrodniczo chronione:
 - Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy”;
 - Obszar Natura 2000 PLB020008 „Łęgi Odrzańskie” - obszar ptasi;
 - Obszar Natura 2000 PLH020018 „Łęgi Odrzańskie” - obszar siedliskowy;
 - Obszar Natura 2000 PLH020002 „Dębniańskie Mokradła” - obszar siedliskowy;
 - Obszar Natura 2000 PLH020003 „Dolina Łachy” - obszar siedliskowy;
- Pomniki Przyrody;
- Podział na mezoregiony wg Kondrackiego;
- Projekt korytarzy ekologicznych;
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - Q1% - gdzie prawdopodobieństwo jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
 - Q10% - gdzie prawdopodobieństwo jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
- Przebieg istniejącej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia;
- Projekt korytarzy ekologicznych „Odra Środkowa-1”;
- Obszary o predyspozycjach do zainwestowania, ze względu na stan istniejący, lub planowany, sąsiedztwo, istniejącą infrastrukturę a także na uwarunkowania ekofizjograficzne;
- Obszary o predyspozycjach do uprawy, ze względu na występowanie najlepszych gleb (nie zalecany do zainwestowania).

Poniżej: ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY skala 1:35000 (pomniejszony do 1:65000)

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

Zmiany uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko

LEGENDA:

- granica opracowania
- granica administracyjna powiatu
- granica administracyjna gminy
- granica administracyjna obrębów
- lasy
- klasowiska trzcinowe - Ps
- klasowiska trwałe - Ps
- klasowiska trzcinowe - Ps
- na użytkach rolnych - Lrr, sady - S
- nieużytki
- wody powierzchniowe (stawy, ciek, rowy)
- tereny zabudowane
- obszary o predyspozycjach do uprawy, ze względu na występowanie najlepszych gleb (nie zaliczane do zaimwestowania)
- obszary o predyspozycjach do zaimwestowania, w tym: infrastruktura, a także na uwarunkowania ekologiczne

drogi krajowe
drogi wojewódzkie
klasyfikacja dróg:
KDGP
KDG
KDZ
KDL
inne

numery dróg
komunikacja kolejowa
tereny górnicze
obszary górnicze
udokumentowane złoża naturalne

ujęcia wody wraz z granicą stref ochrony
Główny Zbiornik Wód Podziemnych - GZWP nr 303

Jednolite Części Wód Podziemnych - JCWPd nr 303

obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat Q1%

obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat Q10%

podział na mezoregiony wg Kondrackiego

Pomniki Przyrody

granica Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”

granica Obszaru Natura 2000 PLH020018 „Łęgi Odrzańskie”

granica Obszaru Natura 2000 PLB020008 „Łęgi Odrzańskie”

granica Obszaru Natura 2000 PLH020002 „Dębnińskie Mokradła”

granica Obszaru Natura 2000 PLH020003 „Dolina Łachy”

projekt korytarzy ekologicznych „Odra Środkowa-1”

istniejąca linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia

skala 1:35 000
pomniejszone do 1:65 000

0 500 1000 2000 m

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE
Zmiany uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wińsko
Główny Zbiornik Wód Podziemnych - GZWP nr 303
Jednolite Części Wód Podziemnych - JCWPd nr 303
Obszary o predyspozycjach do zaimwestowania, w tym: infrastruktura, a także na uwarunkowania ekologiczne
WROCŁAWSKIE BIURO URBANISTYKI